Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIX., št. 134 Ljubljana, sobota 11. junija 1938 Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5 — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7. Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon 3122, 3123, 3124 3125, 3126. Maribor, Grajski trg št. 7, telefon št. 2455, Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1, telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Ob jugoslovenskem trgovskem kongresu

Iz vseh delov naše širne domovine se danes zbirajo v Ljubljani zastopniki jugoslovenskega trgovstva, da na vsedržavnem trgovskem kongresu tudi na zunaj pokažejo svojo složnost in svojo odločnost za izpolnitev svojih zahtev, da opozorijo vso našo javnost na važno vlogo trgovine za razvoj občega blagostanja in da znova poudarijo svojo nacionalno zavest in svojo pripravljenost, podrediti posebne interese svojega stanu višjim ciljem gospodarskega napredka našega naroda. Nacionalni pomen tega kongresa še posebno dviga okolnost, da prisostvuje tej odlični manifestaciji stanovske in nacionalne solidarnosti tudi številna delegacija trgovstva iz bratske Bolgarije.

Trgovstvo predstavlja v okviru naše narodne skupnosti po svojem številu razmeroma majhen del celotnega naroda, čeprav šteje na stotisoče pripadnikov. Pogrešno pa bi bilo, če bi njegove težnje ocenjevali zgolj po številu njegovih pripadnikov. Trgovski stan je bil vedno in bo tudi v bodoče nepogrešljiv faktor v narodno gospodarskem procesu izmenjave dobrin. Izkušnja nam kaže, da je za gospodarsko skupnost še vedno najcenejša prodajna organizacija v rokah solidne trgovine, ki sloni vedno na prožni zasebni iniciativi. Najboljši dokaz za to je Sovjetska Rusija, ki kljub nasprotnim naukom komunizma zopet bolj in bolj pripušča zasebno trgovino.

Zahteve našega trgovstva moramo ocenjevati po izredno važni vlogi, ki jo trgovina zavzema v okviru celotnega gospodarskega življenja. Kakor na splošno v pravi demokraciji večina ne sme brez škode za napredek celote omalovaževati zahtev manjšine in ne sme brutalno uveljavljati svoje volje tam, kjer so na tehtnici veliki interesi države in naroda, tako narod in država tudi ne smeta zapostavljati in omalovaževati zahtev svojega trgovstva. Zato bi bilo le prav in koristno, če bi zahteve našega trgovstva našle na merodajnih mestih čim več najresnejše ocene in stvarnega razumevanja. To je tem lažje, ker je naše trgovstvo po svoji ogromni večini prežeto rodoljubja in razume, da se morajo posebni interesi posameznih stanov v duhu pravega jugoslovenstva podrediti velikemu interesu gospodarskega napredka naše države in interesom naše narodne skupnosti.

Z vidika tega načela so mnoge zahteve naših trgovcev obenem zahteve pravilne narodne gospodarske politike. Nihče ne more oporekati stališču, da je treba okrepiti gospodarsko neodvisnost našega naroda in končno prenehati s favoriziranjem tujega kapitala, ki se vedno bolj polašča ne le naših naravnih zakladov, temveč tudi naše trgovine in industrije. Naše trgovske organizacije vodijo že vrsto let borbo proti favoriziranju tujega kapitala, ki pogosto uživa pri nas posebne ugodnosti. Priznati moramo, da je v resnici skromna zahteva, da tuji kapital pri svojem udejstvovanju ne sme imeti boljših pogojev od domačega, da se mora zlasti davčna obremenitev domačega in tujega kapitala dejansko izenačiti, odnosno preprečiti tujemu kapitalu skrivanje dobička.

Prav tako ne moremo ugovarjati upravičenosti zahtev našega trgovstva, ki se tičejo zaščite pred nelegalno trgovino, pred monopolizacijskimi tendencami in pred izkoriščanjem s strani kartelov, kakor tudi zahteve, da se davčna bremena pravično razdelijo, tako da ne bodo velika podjetja plačevala relativno manj davkov kakor mali trgovec.

Trgovcu nalaga izvrševanje njegove važne gospodarske funkcije posebne dolžnosti do narodne skupnosti. Te dolžnosti pa dajejo trgovstvu tudi pravico zahtevati od države, da mu pomaga v borbi proti najrazličnejšim oviram in da ga podpre v njegovem delovanju. Tudi niso neupravičene pritožbe trgovstva glede državnih ukrepov, ki ustvarjajo z enostranskimi privilegiji neenake konkurenčne pogoje. Ustvarjanje takih razlik ima lahko usodne posledice ne samo za trgovstvo, temveč za vse gospodarstvo.

Jugoslovenski trgovec je v naši narodni zgodovini od nekdaj igral važno konstruktivno vlogo. Srbski trgovec je svojemu narodu dajal tudi velike državnike in mu je gradil osnove njegove prosvete. Poglavje o srbskih zadužbinah je en sam slavospev rodoljubju srbskega trgovca. Hrvatski njegov tovariš je v davnem srednjem veku odpiral nova pota po Balkanu in je združivši svoja stremljenja z izkustvom in sposobnostjo hrvatskega mornarja osvajal morja in ustanavljal središča narodnega razvoja. Ponosni Dubrovnik je zlato ime v zgodovini ne samo našega brodarstva, temveč tudi našega trgovstva, eden od temeljnih kamnov naše umstvene in politične kulture. Kaj se imamo mi Slovenci svojemu trgovstvu zahvaliti, o tem pripoveduje zgodovina naše narodne obrambe in našega razvoja iz primitivnosti zasužnjenega ljudstva k samozavesti in neodvisnosti državnega naroda. Ob našem zavednem, narodnem in naprednem trgovstvu smo Slovenci v veliki meri gradili svoje današnje življenje.

Ko torej pozdravljamo trgovski kongres in kličemo zastopnikom jugoslovenskega trgovstva v beli nacionalni Ljubljani prisrčno dobrodošlico, pozdravljamo zastopnike stanu, ki je sodločilno gradil našo narodno svobodo in ki je poklican, da s svojim rodoljubjem, s svojo solidnostjo in konstruktivnostjo tudi v sedanjosti in bodočnosti tvori enega trdnih temeljev našega narodnega in državnega življenja.

ZOPET VELIKA MEDNARODNA NAPETOST ZARADI ŠPANIJE

Izzvali so jo neprestani novi zračni napadi na tuje ladje — Naraščajoča nervoznost v Angliji — Vesti o vabilu Nemčiji, naj se pridruži akciji za pobijanje »zračnega piratstva«

London, 10. junija. h. Četudi je Francija podprla pobudo angleške vlade, da bi se delo odbora za nevmešavanje v španske zadeve pospešilo, je smatral predsednik tega odbora lord Plymouth za potrebno, da je današnjo sejo ponovno odgodil, ker zaradi dogodkov v Španiji, ki jih presojajo v Londonu zelo resno, ni izgledov na pozitivne uspehe in na dosego kompromisa glede umika prostovoljcev in glede ponovne uvedbe poostrene kontrole. Izgleda, da je postalo stališče angleške diplomacije glede španskega konflikta in sredozemskega problema zelo delikatno, kar tudi onemogoča nagle odločitve angleške vlade glede ukrepov za preprečenje nadaljnjih letalskih napadov na angleške ladje. London je v stalni zvezi s Parizom, zunanji minister Halifax pa v stalni telefonski zvezi z ministrskim predsednikom Chamberlainom, ki je še na binkoštnem odmoru. Pred prihodnjim torkom, ko se ponovno sestane spodnja zbornica, ni pričakovati kakšnih važnejših odločitev v tem pogledu.

V angleških vladnih krogih prevladuje bojazen, da bi energičnejši nastop proti generalu Francu utegnil razbiti angleško-italijanski sporazum. Tudi angleški finančni in gospodarski krogi, ki imajo svoje interese v Španiji, priporočajo zmernost. Iz tega razloga je angleška vlada tudi opustila svojo prvotno namero, da bi v nizu drugih ukrepov proglasila proti generalu Francu tudi gospodarske sakcije. Na drugi strani pa mora vlada upoštevati tudi zahteve po odločnejši politiki glede Španije in Sredozemlja. »Manchester Guardian« piše, da so italijansko-angleški odnošaji danes slabši, kakor so bili kdaj po sankcijah.

Pariz, 10. junija. o. »Jour« poroča iz Londona o govoricah, po katerih namerava Chamberlain poslati Hitlerju nujen poziv, naj se pridruži mednarodni akciji proti bombardiranju nezavarovanih mest. Chamberlain bi se pri tem skliceval na Hitlerjev govor meseca marca leta 1935., v katerem je sam predlagal, naj se prepove letalsko bombardiranje nezavarovanih mest.

Enako poroča tudi »Oeuvre«, ki objavlja, da je Chamberlain pooblastil lorda Londonderryja, naj odpotuje v Berlin in skuša pridobiti od Hitlerja izjave proti letalskemu bombardiranju nezavarovanih mest, ki bi omogočila Chamberlainu, da podvzame ukrepe, ki ga ne bi spravili v nasprotje z Nemčijo in Italijo. Glede letalskega piratstva piše »Oeuvre«, da Anglija ne more izvajati represalij proti Francu, ker bi odgovoril nanje gotovo s protiukrepi, predvsem pa z ukinitvijo izvoza pirita, kar bi močno škodovalo angleški vojni industriji. Ker je v španskih nacionalističnih lukah zelo mnogo angleških ladij, bi se Anglija izpostavila hudi negotovosti, če bi podvzela kaj proti španskim nacionalističnim ladjam v angleških lukah.

London, 10. junija. o. Angleški opozicijski tisk je zelo ogorčen zaradi neodločnega zadržanja angleške vlade v poostritvi španske krize. »Daily Herald« naglaša, da je jasno, da so pri bombardiranju Francova letala namenoma merila na angleške ladje. List zahteva odpoklic angleškega zastopnika v Burgosu in posebne gospodarske sankcije.

Rezervirani Pariz

Pariz, 10. junija. h. V pariških krogih ne prikrivajo, da je v španskem problemu zopet izbruhnila enako huda kriza, kakor se je v razvoju španske državljanske vojne že večkrat pojavila. Sedanji položaj je skoraj za las sličen onemu, ki je nastal pred nyonsko pogodbo. Kakor so svoječasni napadi podmornic na angleške in francoske trgovske ladje vplivali ne samo na odnošaje svetovnih sil do obeh španskih taborov in izzvali mednarodno napetost, tako tudi sedaj zračno piratstvo presega španski okvir in se razvija v pereč mednarodni problem.

Kljub vsej napetosti pa je Pariz ohranil svojo hladnokrvnost in je skrajno rezerviran. To pa ne pomeni, da bi manjkalo volje in odločnosti za obrambo časti francoske zastave in nedotakljivosti francoskega ozemlja. Včerajšnja izjava ministrskega predsednika Daladiera v spodnji zbornici je bila sicer zelo rezervirana, a izdajajo tudi dejanja. V Perpignanu je izdajajo tudi dejanja. V Pertignanu je koncentriranih 30 vojnih letal, opremljenih s strojnicami in malimi topovi. Letala so noč in dan v alarmni pripravljenosti. Od zore do mraka patrulirajo vojna letala vzdolž vse francosko-španske meje. Tudi na letališču v Pau je pripravljenih 20 vojnih letal.

Na današnji seji ministrskega sveta so obširno razpravljali o preokretu v španskem vprašanju. Pariz je v stalni zvezi z Londonom.

Seja francoske vlade

Pariz, 10. junija. w. Pod predsedstvom predsednika republike Lebruna se je dopoldne sestal v Elizejski palači ministrski svet k daljši seji. Poleg perečih notranjepolitičnih so obravnavali v glavnem aktualne zunanje-politične probleme, med katerimi so zavzemali letalski napadi na francoske in angleške ladje prvo mesto. O seji je bilo izdano kratko uradno poročilo, ki pravi, da je zunanji minister Bonnet dal obširen pregled o zunanje-političnem položaju, večji del seje pa je izpopolnilo poročilo ministrskega predsednika Daladierja o njegovem inspekcijskem potovanju v območnem ozemlju vzdolž španske meje, kjer so se nedavno pripetili znani letalski napadi. Končno je ministrski svet razpravljal o nekaterih novih uredbah socialnega značaja, o katerih se bodo posvetovanja nadaljevala še na jutrišnji seji ministrskega sveta. Po seji so ministri odklonili novinarjem vsako izjavo.

Ostra pisava italijanskih listov

Rim, 10. junija. w. Oficiozni italijanski listi objavljajo danes očividno inspirirane članke, v katerih namigujejo na možnost preklica italijansko-angleškega sporazuma, ki je bil skenjen ob Veliki noči v Rimu. Razpravljajoč o letalskih napadih na španska mesta in španske luke ter o nameravanih ukrepih Anglije za zaščito angleških trgovskih ladij v španskih vodah, izjavljajo ,da v Španiji sploh ni nezaščitenih mest, kajti vse zaledje je prav za prav samo etapa republikanske vojske. Očitajo Franciji, da neprestano krši politiko nevmešavanja s tem, da dobavlja španskim republikancem vojne potrebščine. Na angleški naslov pišejo, da niso izpolnjeni predpogoji, na katerih sloni italijansko-angleški sporazum. Ob sklenitvi tega sporazuma je bilo dogovorjeno, da se bo politika nevmešavanja izvajala kar najstrožje. To da se ni zgodilo in je s tem odpadel tudi pogoj za umik italijanskih dobrovoljcev iz Španije. Italija se ne bo nikdar dala prisiliti za kako popuščanje napram Franciji, toda napočil je tudi čas, da stavi Angliji vprašanje, kaj namerava storiti, da se čim prej izvedejo predpogoji italijansko-angleškega sporazuma. Anglija mora odgovoriti na vprašanje, ali polaga večjo važnost na angleško-italijanski sporazum, ali pa na dobre odnošaje z Moskvo in Parizom. Od odgovora na ta vprašanja je bistveno odvisno, kako se bodo nadalje razvijali odnošaji med Londonom in Rimom. Od tega je odvisna tudi usoda italijansko-angleškega sporazuma, ki je pod sedanjimi okoliščinami popolnoma brezpredmeten.

Uspešen italijanski odpor

Pariz, 10. junija. o. Kakor znano, je angleški zunanji minister Halifax izdelal načrt o patroliranju francoskih in angleških letal, ki naj bi onemogočilo vse nadaljnje napade na ladje v španskih republikanskih lukah. Ta načrt je bil predložen francoski vladi, ki ga je takoj sprejela. Ko pa je angleška vlada posredovala v Rimu, da bi ta načrt sprejela tudi Italija, so se pojavile velike ovire. Italijanska vlada ga je namreč odločno odklonila, ker meni, da bi njegova izvedba pomenila vmešavanje Anglije in Francije v špansko državljansko vojno. Vsi poizkusi, da se Italija pregovori k popuščanju, so ostali brez uspeha. Chamberlain je spoznal, da bi uresničenje Halifaxovega načrta brez vpoštevanja Italije spravilo v nevarnost politiko pomirjenja med velesilami. Zato je Halifax moral izvedbo svojega načrta odgoditi. Zaradi tega pričakujejo, da se bodo letalski napadi na nezavarovana španska mesta nadaljevali in prav tako tudi napadi na angleške ladje.

Kot nadaljnji vzrok, da je sklenil Chamberlain popustiti v vprašanju letalskega bombardiranja, se navaja tudi dejstvo, da prav za prav ne gre za prave angleške ladje, ki so bile bombardirane. Večina izmed njih je bila komaj v zadnjem času vpisana v angleški ladijski register in nosijo šele od tedaj angleško zastavo. Na teh ladjah sta samo po eden ali dva Angleža, vsi ostali pa so tujci. Zato med žrtvami tudi ni mnogo angleških državljanov.

Nova potopljena angleška ladja

Pariz, 10. junija. h. »Havas« poroča, da je davi frankovsko vodno letalo zopet bombardiralo luko Alicante. Dve bombi sta eksplodirali na krovu angleškega parnika »Thorpehaven«, ki se je kmalu nato potopil.

Bombardirana luka

Valencija, 10. junija. o. Španska luka Gandia, iz katere izvažajo po večini suho grozdje in južno sadje, je bila snoči in dopoldne predmet letalskega bombardiranja. Šest letalskih torpedov je zadelo skladišče sadja. Potopljena je bila tudi španska jadrnica z dvema jarboloma. Človeških žrtev pa ni bilo.

Angleži o Slovakih

Tudi angleški novinarji so se prepričali, da je večina Slovakov na strani dr. Hodže

London, 10. junija. h. List »News Staatesman and Nation« opozarja v daljšem članku na pisanje in poročanje nemškega tiska o Češkoslovaški in podčrtava, da nemški tisk napihuje neznatne incidente, da bi ustvaril v evropski javnosti nerazpoloženje proti ČSR. Dalje razpravlja list o binkoštnih manifestacijah v Bratislavi in poudarja, da je zborovanju slovaških avtonomistov msgr. Hlinke sledilo naslednjega dne drugo zborovanje ministrskega predsednika dr. Hodže, ki je jasno pokazalo, da je ogromna večina Slovakov v njegovem taboru ter da so Slovaki trdno odločeni ostati zvesti enotni češkoslovaški republiki. V veliki zmoti je vsakdo, piše list, ki si morda domišlja, da bi Slovaki pomagali razbijati češkoslovaško republiko. Slovaki so po svoji ogromni večini v nacionalnem taboru, ki se bori za enotnost nacionalne češkoslovaške države in so toplo odgovorili na poziv predsednika Hodže, da se v teh resnih časih postavijo na branik enotnosti republike.

Sodba ameriških Slovakov

Bratislava, 10. junija. h. »Slovenski Dennik« objavlja razgovor s članom delegacije ameriških Slovakov patrom Andrejem Rolitom, ki odločno odklanja politiko p. Hlinke in pravi med drugim: »Za ameriške Slovake je naravnost sramotno dejstvo, da sta Henlein in grof Esterhazy poslala pozdrave kongresu slovaške ljudske stranke in da je msgr. Hlinka te pozdrave ne samo sprejel, marveč na kongresu celo prečital. To ni ne v duhu, ne v smislu ameriških Slovakov, pa tudi ne slovaške lige v Ameriki. Za ameriške Slovake je to dejstvo porazno in tako početje odločno odklanjajo.«

Politični položaj v ČSR

Neugoden vtis zahteve henleinovcev, da se problem sudetskih Nemcev obravnava sam za sebe

Praga, 10. junija. o. Zahteva sudetskih Nemcev, da se nemško vprašanje v ČSR razpravlja na osnovi Henleinovega karlovarskega programa, je ustvarila nove težkoče. Politična javnost je prepričana, da je ta zahteva postavljena zato, da bi se pogajanja sploh onemogočila. Vlada se s to taktiko ne bo dala speljati na stranpota. V narodnostnem statutu, ki je v glavnem izdelan, bo vsem upravičenim zahtevam narodnih manjšin do skrajnih možnosti ustregla. Ne bo pa dala, da se razbijejo osnove, na katerih počivata obstoj države in njena varnost.

Danes je prispel v Prago češkoslovaški poslanik v Parizu Osusky, ki je pred svojim odhodom iz Pariza imel dolg razgovor z zunanjim ministrom Bonnetom.

Ameriška slovaška delegacija, ki se mudi sedaj v ČSR, izraža svojo zaskrbljenost nad nepomirljivim stališčem, ki ga zavzema Hlinkova stranka, ker se na ta način podpirajo samo stremljenja, ki jih zasleduje Henlein in tovariši. Govori se, da bo voditelj delegacije dr. Hletko zahteval od patra Hlinke, naj se odreče vsem onim zahtevam, ki ogrožajo edinstvo češkoslovaške države.

Praga, 10. junija. h. Prezident dr. Beneš je danes sprejel v daljši avdienci zunanjega ministra dr. Krofto in pariškega poslanika dr. Osuskega, ki je davi z letalom prispel iz Pariza. Nocoj prispe v Prago tudi češkoslovaški poslanik v Berlinu dr. Mastny.

Obrambna zbirka

Praga, 10. junija. h. Nacionalna zbirka za fond narodne obrambe bo v nedeljo otvorjena z objavo posebnega proglasa na narod. Pri organizaciji zbirke, ki jo vodi guverner Narodne banke dr. Engliš, sodelujejo vrhovne organizacije industrije, trgovine, denarništva ter razne socialne in kulturne korporacije.

Dva angleška opazovalca

London, 10. junija. h. »Daily Telegraph« poroča, da je angleški poslanik v Pragi Newton danes predstavil češkoslovaškemu zunanjemu ministru angleškemu vojaškemu atašeju dodeljenega oficirja in angleškega konzula v Rihenberku kot angleška opazovalca, ki bosta prepotovala sudetsko-nemške pokrajine ter na licu mesta proučila položaj. Češkoslovaška vlada je brez oklevanja dala svoj pristanek in naročila vsem oblastem, naj gredo tema angleškima opazovalcema v vsakem pogledu na roko.

Konferenca v Varšavi

Varšava, 10. junija. AA. (Havas). Zunanji minister Beck je včeraj sprejel češ. poslanika Slavika in se z njim razgovarjal o položaju na Češkoslovaškem in o razmerju med Poljsko in ČSR. Iz poučenega vira se je izvedelo, da je češ. poslanik zatrdil polkovniku Becku, da bo češ. vlada uredila pravice poljske manjšine enako kakor pravice drugih narodnih manjšin. Češ. poslanik je izrekel upanje, da bo ureditev poljskega manjšinskega problema, kakor si ga predstavlja praška vlada, znatno pripomogla k razčiščenju položaja in k zboljšanju razmerja med Prago in Varšavo.

Čangkajšek napoveduje še zelo dolgo vojno

Kitajska vojska se bo odslej izogibala velikim bitkam

Hankov, 10. junija. o. Maršal Čangkajšek je govoril po radiu ter opozoril kitajsko prebivalstvo, da bo vojna z Japonsko trajala še dolgo. Izjavil je, da glede na sedanji razvoj vojne nihče ne more vedeti, koliko mesecev ali bo trajala. Gotovo je edino le, da se bo kitajski narod boril do zadnjega diha za svojo svobodo in teritorialno integralnost. V tej borbi smo sklenili, je dejal maršal med drugim, da se ne spuščamo v nobeno nepotrebno prelivanje krvi, razen če bomo imeli upanje v uspeh. V bodoče se bo kitajska vojska omejila na bojevanje v planinskih predelih in samo na onih bojiščih, ki jih bo že v naprej utrdila za boj.

Naposled je Čangkajšek pozval vse države, ki so prijateljsko razpoložene napram Kitajski, naj izvrše svojo dolžnost, ki so jo prevzele z mednarodnimi pogodbami, kakor tudi, da naj nudijo Kitajski pomoč, za katero so bile naprošene na zadnjem sestanku sveta Društva narodov.

Ogorčenje po azijskih državah

Hongkong, 10. junija. o. Brezobzirno bombardiranje Kantona ni izzvalo samo v vsej Kitajski, temveč tudi po ostali Aziji veliko ogorčenje, ki prihaja do izraza zlasti v listih Hongkonga, Indokine in Indije. Vsi poudarjajo ogromno število človeških žrtev v kantonskih okrajih, kjer sploh ni nobenih vojaških objektov. Francoski konzul v Hongkongu je danes odpotoval v Kanton, kjer bo izvršil preiskavo zaradi bombardiranja tamošnje francoske bolnice in kjer bo pregledal tudi francosko naselbino v mednarodni koncesiji.

Kitajski napad na Čenčov

Honkong, 10. junija. br. Po vesteh iz kitajskega vira so kitajske čete prodrle do mesta Čenčov in pripravljajo splošen napad na mesto, ki so ga pred dnevi osvojili Japonci. Na drugi strani so Japonci zbrali na Jangceju 42 vojnih ladij in pripravljajo splošen napad na Hankov. Japonskemu napadalnemu oddelku se je posrečilo razstreliti del železniške proge južno od Čenčova.

Ameriški protest v Tokiu

Washington, 10. junija. o. Ameriško zunanje ministrstvo je po prejemu vesti o bombardiranju civilnega prebivalstva v Kantonu energično protestiralo po svojem poslaniku pri vladi v Tokiu. Ameriška nota zahteva, naj se takoj prekine ubijanje civilnega prebivalstva.

400 ameriških letal za Anglijo

London, 10. junija. AA. O 400 letalih, ki jih je Anglija naročila v Ameriki, pišejo listi, da so najnovejšega tipa. Stala bodo 7 milijonov funtov šterlingov (nad poldrugo milijardo dinarjev).

Važna vojaška iznajdba

Stockholm, 10. junija. AA. Svedski mehanik Rehubert je iznašel mehanizem, s čigar pomočjo je mogoče pretvoriti navadno vojaško puško v napol avtomatsko strojnico, ne da bi postala težja. Poskusi so dali odlične rezultate in si mnoge države prizadevajo, da bi odkupile ta patent.

Dr. Vinko Vrhunec:

Za prvenstvo cestne obnove v Sloveniji

V splošnem državnem interesu je, da se najprej uredi cestno omrežje v dravski banovini

Objavljen je program nadaljnjih cestnih del. S tem je stopilo v ospredje vprašanje, katere ceste naj se prično prve obnavljati. Cestni program sicer našteva po vrsti one cestne zveze, ki naj se modernizirajo v teku prihodnjih šestih let, ni pa iz njega razviden časovni razpored obnovitvenih del. Ali se bo obnova izvajala časovno po vrstnem redu, kakor so cestne zveze naštete v objavljenem programu, ali pa morda po kakih drugih vidikih? Tu je treba posebne pozornosti, ki je tem bolj upravičena, ker je znana usoda raznih vrstih redov v naših železniških programih.

Predsednik ljubljanskega Društva za ceste dr. Vinko Vrhunec je v svojem otvoritvenem govoru na nedeljskem cestnem kongresu pred merodajnimi činitelji vlade s posebnim poudarkom postavil v ospredje **prvenstveno pravico in potrebo Slovenije do obnove cestnega omrežja.** Sedaj ko stopa, kakor vsaj upamo, cestno vprašanje v stanje realne ustvaritve, bo treba napeti vse sile in osredotočiti vso pozornost na to, da se pravilna zahteva po prvenstvu dravske banovine tudi uresniči.

Predsednik dr. Vrhunec je v svojem govoru najprej poudaril, kako veliko pomoč pri uspešnem reševanju cestnega vprašanja predstavljata skrb in pažnja, ki ju obnovi naših cest posveča Nj. Vis. knez namestnik. Nato je med drugim izvajal:

Napredek tehnike ni nikjer tako viden kakor na polju sodobnega prometa. **Motorizacija je geslo dneva in s tem je vprašanje ceste postavljeno v ospredje.** Sodobna cesta, na katero se vedno bolj usmerja gospodarski in osebni promet, je tako postala simbol stopnje civilizacije in napredka.

V naši, zemljepisno tako razčlenjeni državi ni obnova in izgraditev cest samo prometno, temveč splošno nacionalno vprašanje. **Državno edinstvo je puhla beseda, ako nima realnih temeljev v gospodarski in prometni povezanosti vseh delov naše velike domovine.** Naše cestno omrežje ni za današnje prometne potrebe niti zadosti izgrajeno niti primerno vzdrževano. Modernizirali smo komaj poldrugi odstotek celokupne dolžine naših važnih cest. Postavljeni smo pred ogromno nalogo tehničnega in finančnega značaja. Zmogli jo bomo samo, ako pričnemo nemudoma, postopno, a v hitrejšem tempu kakor dosedaj, izvajati gradbeni in finančni program cestnih gradenj, ki mora biti sestavljen za daljšo časovno razdobje. V tem oziru se ne smemo ustrašiti najsmelejših zamisli, **kajti dobro in urejeno cestno omrežje je za naše gospodarstvo trdnejša podloga kakor vse v tresore zaklenjeno zlato.**

Škoda, ki jo trpi naše narodno gospodarstvo vsled slabega stanja cest, je ogromna. Strokovnjaki jo cenijo na preko 400 milijonov dinarjev letno. Sedanje **stanje naše** cestne mreže zadržuje razvoj **motorizacije,** ki je eden glavnih pogojev **za gospodarski** in kulturni napredek v miru **in za uspešno** obrambo v vojni. **Zgledi iz drugih držav,** od katerih so **nekatere že povsem obnovile** svoje ceste in že grade daljinske proge izključno za motorni promet, dokazujejo, da je gradnja sodobnih **cest najplodonosnejša** investicija, da se cestna obnova more kmalu financirati **iz dohodkov po njej povzročenega,** povečanega cestnega prometa ter da doprinaša k gospodarskemu napredku, zlasti tam, kjer je turizem **važen eksistenčni** vir širokih slojev naroda, kakor je to pri nas v Jugoslaviji. Eminentno vlogo izgrajenega **cestnega omrežja za obrambo** države dokazujejo politični dogodki nedavnega časa.

Ako so ceste bolno vprašanje Jugoslavije, so za dravsko banovino odprta rana, ki je potrebna hitrega zdravljenja. Preko naše banovine, ki meji na države z najmodernejšim cestnim omrežjem, prihaja mednarodni promet v našo državo in dalje na Balkan. Slovenija so vrata pri vstopu v Jugoslavijo. Ako bodo ta vrata neprehodna zaradi slabega stanja cest, nas bo mednarodni promet obšel ali pa bo krenil v drugo smer. Za našo turistično pokrajino bi to pomenilo gospodarsko propast, ki bi prizadela najširše narodne plasti.

Iz geopolitičnega položaja naše banovine v mednarodnem prometu sledi, da ureditev naših cest ni lokalno, temveč državno vprašanje. Ako želimo odpreti pokrajinske in narodopisne zanimivosti Jugoslavije mednarodnemu turizmu, je potrebno zgraditi čimprej cestne zveze na mednarodno cestno omrežje na naših mejah ter obnoviti ceste v potezi turističnega prometa v območju dravske banovine. V okolnosti, da je **Slovenija prehodna pokrajina za mednarodni promet v vse druge kraje naše države, leži najtehtnejši argument za prvenstvo modernizacije cestnega omrežja v naši banovini.** Zato je moderna obnova cestne zveze od naše severne meje pri Mariboru in izgraditev prepotrebne ceste Ljubljana—Sušak eno **najnujnejših** cestno — prometnih vprašanj v okviru državno — prometne politike. Prav tako je izredne nujnosti sodobna obnova, oziroma izgraditev transverzalne cestne zveze med Ljubljano, Zagrebom in Beogradom. **S tem velikim javnim delom bi ob 20-letnem jubileju Jugoslavije najlepše simbolizirali njeno edinstvo in medsebojno povezanost vseh delov naše države.**

Fašizem in komunizem

Na zadnji seji milanskega kongresa za proučevanje mednarodnih vprašanj je bil na dnevnem redu referat poslanca Pavolinija »O ustavnih spremembah v povojni Evropi«. Kakor posnemamo po italijanskih listih, je poslanec Pavolini razvijal v glavnem naslednje misli:

Ruska revolucija je bila samo poslednja epizoda zgodovinskega razvoja, ki se zaključuje, medtem ko otvarja fašizem novo poglavje v zgodovini. Fašizem je edino avtentično revolucionarno gibanje, ki je antiliberalno in antidemokratično. Ako je bil Mussolini leta 1914 intervencionist, je bil zato, ker je v vojni videl možnost revolucije, in ko je do te prišlo, je s formulo o avtoritarni, totalitarni in korporativni državi ustvaril ustavni model dvajsetega stoletja.

Pavolini je nato primerjal fašizem in komunizem ter izvajal med drugim: Glavna razlika med obema sistemoma je v tem, da se ruski eksperiment ni razširil preko ruskih meja, medtem ko je fašizem prekoračil italijanske meje in postal univerzalen. 150 milijonov ljudi prebiva danes v totalitarnih ali avtoritarnih državah. Tako je tretji rajh po svoji notranji ureditvi otrok fašizma, toda tudi Japonska, Turčija, Portugalska, Litva, Letonska, Madžarska, Poljska in Grčija so deloma fašistične države. Seveda je treba fašizem prav razumeti. Nič ni bolj netočno kakor trditev, da je fašizem koservativen; fašizem je nasprotno v večnem, hitrem razvoju. Tudi ni točno ,da bi fašizem ponekod posnemali samo iz strahu pred komunizmom, kakor se včasih trdi. Fašizem izvaja temeljit socialni prevrat in ga bo tudi do kraja izvedel.

Ob zaključku milanskega kongresa, ki ga je, kakor znano, s svojim govorom otvoril italijanski zunanji minister grof Ciano, je bila sprejeta resolucija, ki izraža splošno zadovoljstvo nad doseženimi zunanjepolitičnimi uspehi Italije in ki ugotavlja med drugim, da stremi Italija »po novi organizaciji Evrope, zasnovani na fašistični zamisli hierarhije, reda in pravice«.

Nemški listi o angleški politiki na Balkanu

Nemški listi so te dni mnogo pisali o angleških namenih na Balkanu in posebej še v Turčiji. »Narodnosocialistična korespondenca« je že v naslovu označila novo angleško posojilo Turčiji kot »trgovsko posojilo, ki diši po politiki«. Berlinska »Germania« pa je posvetila poseben članek »vmešavanju Anglije v naravni gospodarski prostor narodnosocialistične Nemčije, v Balkan in Podunavje«. Dunajski listi so v svojih binkoštnih izdajah objavili daljše članke o poslanstvu »podunavske Velike Nemčije« v vsem podunavskem prostoru, omenjajoč pri tem nove angleške akcije na istem ozemlju. Zanimiva je tudi študija, ki jo je objavil nemški industrijski organ »Deutsche Bergwerkszeitung« o »poti Anglije od Dardanel do Balkana«, kakor jo je mogoče zarisati v angleških načrtih glede Rumunije po obisku bivšega rumunskega ministra Argetoiana v Londonu Po pisanju tega lista, ki razpolaga z dobrimi gospodarskimi informacijami, bo Anglija finansirala dvojno železniško progo od Constanze preko petrolejskih polj v pokrajini Buzau do samega osrčja Transilvanije. Anglija se nadalje zelo zanima tudi za rumunska ležišča zlate rude. Takoj po Argetoianovem povratku iz Londona je bil objavljen dekret, po katerem se 10 do 30% produkcije zlata lahko prenese v inozemstvo. List piše nadalje o načrtih za gradnjo posebnih žitnih silosov ob Črnem morju.

Sporazum med Francijo in Turčijo

Pariz, 10. junija. o. Zunanji minister Bonnet je sprejel turškega poslanika Suada Davaza, ki mu je sporočil, da turška vlada pristaja na zadnje predloge francoske vlade v zadevi aleksandretskega sandžaka, po katerem je že dosežen meritorni sporazum. To vprašanje bo urejeno v okviru pogodbe o prijateljstvu, ki bo sklenjena med Turčijo in Francijo in v kateri bo šlo za naslednje diplomatske inštrumente:

1. Za pogodbo o prijateljstvu med Turčijo in Francijo,
2. Za trojno pogodbo med Turčijo, Francijo in Sirijo, o zajamčenju neodvisnosti in teritorialne integralnosti sirijske države.
3. Za generalštabno pogodbo med Francijo in Turčijo o zaščiti sirijske meje.

Emigranti v Belgiji ne smejo politizirati

Bruselj, 10. junija. w. Belgijska vlada je izdala odlok, s katerim prepoveduje inozemcem, zlasti pa emigrantom vsako politično udejstvovanje. Tujci se morajo vzdržati vsega, kar bi lahko motilo prijateljske odnošaje Belgije z drugimi državami.

Eden — častni doktor univerze v Cambridgeu

London, 10. junija. AA. Bivši angleški zunanji minister Eden je bil promoviran za častnega doktorja univerze v Cambridgeu.

Predlog za podržavljenje železnic v Argentini

Buenos Aires, 10. junija. AA. Poslanec vladne stranke Calzada je v poslanski zbornici predlagal podržavljenje argentinskih železnic. Država naj bi odkupila vse zasebne železnice v dveh letih. Za odkup bi bilo potrebnih 650 milijonov zlatih pezov.

Volkovi na Poljskem

Varšava, 10. junija. AA. Več izstradanih volkov je blizu Liminueca napadlo skupino otrok, igrajočih se na travniku. Pet otrok so volkovi obgrizli, tri med njimi zelo nevarno.

Beležke

Predsednik Živković zopet na Jadranu

Predsednik JNS Peter Živković je prispel na Sušak, od koder se je odpeljal s parnikom v Crikvenico. V Crikvenici bo ostal nekaj dni, nakar pojde v Split, kjer bo govoril na plenarni seji banovinskega odbora JNS za primorsko banovino. Tudi drugače bo svoje bivanje na Jadranu porabil, da naveže osebne stike s tamošnjimi lokalnimi voditelji nacionalne politike.

Sodba katoliškega lista o „Slovencu“

Kaj mislimo mi o pisanju »Slovenca« glede ČSR, smo že dovolj jasno povedali. Sedaj se oglaša o isti stvari tudi »glasilo krščanskega delovnega ljudstva« »Delavska pravica«, ki pravi, da je pisanje »Slovenca« — čudovito: »Človek ima vtis, kakor da bi prebirali njegovi uredniki samo liste iz sosednih držav. Svoje bralce hoče speljati za vsako ceno v določeno smer. Če se kje na svetu gazijo človeške pravice, bo »Slovenec« vedno našel izhod, da bo opravičeval nasilnike in nasilstvo — z edino častno izjemo glede Stalina. Kar čudno je, kako more včasih kljub veliki pazljivosti zaiti kaj pametnega in resničnega v njegove predale.«

Končno pravi »Delavska pravica«, da je prepričana, da bo prišel čas, »ko bo tudi »Slovenec« spoznal, kako težko je graditi to, kar je leta in leta podiral med slovenskim ljudstvom. Na žalost pa prihaja tako spoznanje navadno prepozno.«

K tem treznim in težkim besedam — najhujše smo še izpustili — je vsak komentar odveč. Ako so prišli že v taboru krščanskega delovnega ljudstva tako daleč s sodbo o »Slovencu«, potem je razumljiv tudi marsikak pojav zadnjih dni, ki je osupnil celo »Slovenčeve« nasprotnike kot znamenje, kako hudo je padel vpliv tega lista na lastne ljudi.

Hrvatski industrijci proti politiki dr. Mačka

V četrtek zvečer je imelo svojo glavno skupščino udruženje industrijcev v savski banovini. Predsednik udruženja, znani zagrebški industrijec Vladimir Arko, je v svojem predsedniškem poročilu tožil, da je industrijska aktivnost na Hrvatskem v stalnem upadanju, dočim v drugih banovinah lepo napreduje. Poleg drugih vzrokov je iskati krivdo za nazadovanje v preveliki obremenitvi industrije po banovini in občinah in v kreditni politiki Narodne banke, ki je hrvatsko industrijo pri dodelitvi kreditov skoro popolnoma izločila. Vse to je v glavnem posledica pasivne in brezplodne hrvatske politike, ki bo upropastila hrvatsko industrijo in vse hrvatsko gospodarstvo, če ne bo krenila na nova pota. Predsednik Arko je tudi ostro reagiral na demagoško gonjo med nepoučenimi kmetskimi masami proti industriji in opozarjal merodajne politične kroge med Hrvati naj z napadi na hrvatsko industrijo ne slabe odporno moč hrvatskega ljudstva. Svoj govor je zaključil z apelom na voditelje hrvatske politike, naj v splošnem narodnem interesu ustvarijo položaj, ki bi omogočil, da bo hrvatsko gospodarstvo dobilo svoje predstavnike v vseh državnih in samoupravnih zastopstvih.

Iz „Hrvatske straže“

»Hrvatska straža« objavlja naše informacije z budimpeštanskega evharističnega kongresa pod naslovom »Intrige ljubljanskega organa JNS«. Zagrebški klerikalni list se jezi, da nismo objavili imena dopisnika, ali ne reče niti besedice o tem, da bi bile naše informacije netočne. Kako bi tudi, saj izhajajo iz vrst samih udeležencev budimpeštanskega romanja in so samo skromen doprinos k vsemu onemu, kar je že ljubljanski »Slovenec« avtentično objavil?

Nova poštna direkcija

Kakor poročajo listi, je ministrstvo ptt odredilo, da se ustanovi nova poštna direkcija v Banjaluki. V njen delokrog bo spadala vsa vrbaska banovina, ki je bila do sedaj priključena poštni direkciji v Splitu.

Obsodba zaradi požiga sokolskega doma

Lansko leto je zgorel sokolski dom v občini Popovićih pri Dubrovniku. Kakor je policijska dognala, je bil požar podtaknjen. Orožništvo je tudi izsledilo požigalce in jih izročilo okrožnemu sodišču v Dubrovniku. Pri razpravi sta bila obtoženca, Filip Musa in Miha Alavanja, obsojena vsak na štiri mesece strogega zapora. Proti obsodbi sta se pritožila. Kasacijsko sodišče v Zagrebu je te dni razpravljalo o prizivu obeh obsojencev in ga odbilo ter potrdilo sodbo dubrovniškega okrožnega sodišča.

»Samouprava« dostavlja temu poročilu, da »bodo imela naša sodišča žal priliko razpravljati še o mnogih sličnih primerih.«

Aretacija znanega monakovskega pridigarja

V Monakovem so aretirali znanega pridigarja, kaplana Maierja, ker je na prižnici obsodil poslanico avstrijskih škofov pred plebiscitom o priključitvi Avstrije k Nemčiji ;posebej je grajal še postopanje dunajskega kardinala nadškofa Innitzerja. Aretacija kaplana Maierja je izzvala med Monakovčani veliko senzacijo in mnogo komentarjev. Maierju so izjavili na monakovski tajni policiji, da ga izpuste na svobodo, če obljubi, da ne bo več pridigal v monakovskih cerkvah. To je Maier odklonil, nakar so ga prepeljali v zapor, kjer bo ostal dotlej, da ga prepeljejo v koncentracijsko taborišče.

Plemiški naslovi v bivši Avstriji

Z avstrijsko ustavo iz leta 1919 je bilo v Avstriji odpravljeno plemstvo in se tudi plemiški naslovi uradno niso smeli uporabljati. Na tem stanju tudi Dollfussova ustava iz l. 1934 ni ničesar spremenila, pač pa se je v praksi vedno manj izvajala prepoved uporabljanja plemiških naslovov v uradnih spisih. Nemčija po vojni ni odpravila ne plemstva, ne plemiških naslovov. Po priključitvi so zaradi tega začela ponekod tudi v Avstriji zopet službeno priznavati plemstvo in uporabljati plemiške naslove. Sedaj pa so objavili avstrijski listi uradno opozorilo, da do nadaljnjega veljajo glede plemstva in plemiških naslovov še stare avstrijske odločbe in da torej v Avstriji niso priznani ne plemstvo in ne plemiški naslovi.

Belgijski kralj o vlogi časopisja

Pri sprejemu novega predsednika bruseljske novinarske organizacije je belgijski kralj spregovoril nekaj pomembnih besed o vlogi časopisja v sedanjem evropskem in svetovnem položaju. Dejal je med drugim: Sem zagovornik najpopolnejše svobode in neodvisnosti časopisja. Zdi se mi pa, da se morajo listi vedno zavedati pomena te svoje svobode. V demokratični državi, kakršna je naša, v kateri kralj ne vlada sam, temveč z oporo vsega svojega naroda, mora časopisje, ki naj tvori javno mnenje, izpolnjevati to svojo nalogo v popolni svobodi in neodvisnosti, toda obenem tudi z največjo lojalnostjo. V času, ko je na naših mejah nejasen položaj, pa časopisje ne more izpolniti svojega poslanstva, ako razširja poplah med narodom.

Žalostna obramba

Na naše ugotovitve, kako žalostno piše in poroča »Slovenec« o razmerah v bratski češkoslovaški republiki, se glasilo Kopitarjeve ulice izmotava na njemu lasten način. Že naslov njegovega odgovora odkriva vso lažnjivost njegove obrambe. Pravi, da je »Jutro« likvidiralo Slovake, ker smo objavili svojo oceno binkoštnih manifestacij v Bratislavi pod naslovom »Likvidirano vprašanje«. Kdor je naš uvodnik čital, ve, kaj smo s tem naslovom rekli. Ugotovili smo, da je likvidirano vprašanje, ali Hlinkov program res predstavlja voljo Slovakov. Tako namreč s Hlinko vred trdijo vsi nasprotniki močne in enotne češkoslovaške republike in pod vtisom te propagande so se dostikrat nahajali tudi njeni prijatelji. Najgrše je ravno to, da »Slovenec« nadaljuje s to lažipropagando.

Naša javnost seveda prav dobro ve, zakaj se gospodom iz Kopitarjeve ulice Hlinkov program tako zelo dopade. Iz istih razlogov je bil »Slovenec« svoj čas tudi navdušen pristaš katalonske avtonomije in baskovske narodne svobode. Odkar so se stvari v Španiji drugače obrnile, so Katalonci postali »Slovencu« nesimpatični, Baske, ki jim je sedaj generalisimus Franco odvzel jezikovne pravice, pa je prepustil profesorju Kocbeku.

Naš pobožni in resnicoljubni tovariš skriva svoje prave tendence za zastor ljutih napadov na »Jutro«, ali jih vendar prav nerodno odkriva, ko piše da je »Jutro« zaradi tega solidarno z ogromno večino češkoslovaškega naroda, ker mu je »hlapčevanje največja slast« in ker je inficirano s prusko ideologijo.« Da v »Slovenčevem« odgovoru ne manjka običajnih psovk in klevet, se razume po sebi. Seveda so sestavljene s profesionalno previdnostjo, da ne bi postale predmet resnejše razprave in zadoščenja.

Da se vidi »Slovenčeva« rabota v vsej svoji goloti, naj citiramo sodbo njemu nadrejenega strankarskega organa, glavnega glasila JRZ, »Samouprave«. Ta list v posebnem članku ugotavlja, da je »Hlinka uvidel, da ga njegovi Slovaki zapuščajo in da se po svoji večini nahajajo na strani dr. Hodže, ki se bori za edinstvo države in naroda. Brat brata do jame vodi, ali ga v jamo ne meče. Na zadnji Hlinkov zbor je prišlo mesto nam napovedanih 80.000 pristašev njih samo 18.000. Tudi to je dobra lekcija. Narod noče razcepljenosti in ve, da je v slogi rešitev malih narodov.«

S povzdignjenim glasom nadaljuje »Samouprava«: »Bili so (in so, kakor »Slovenec« dokazuje, še, Op. ur.) tudi pri nas ljudje, ki so se hudo navduševali za politiko gospoda Hlinke, pa so ga celo povzdigovali kot nekak primer in vzor. Menda se bodo sedaj tudi ti ljudje iztreznili in se prepričali kako resničen je naš narodni pregovor: Kdor noče brata za brata, do dobil tujca za gospodarja.«

Temu svarilu službenega glasila JRZ nimamo ničesar dostaviti. Naj le še navedemo, kaj sodi vladni list »Vreme« o pomenu Hlinkovega pokreta. »Vreme« piše: »Henleinovo gibanje se je sedaj polastilo slovaškega avtonomizma. Sudetski Nemci pozdravljajo slovaške avtonomiste patra Hlinke. Njihovo pismo s toplimi pozdravi je bilo prečitano na Hlinkovem zboru v Bratislavi. Program, ki ga je proglasil Henlein v Karlovih varih postaja zaveznik programa, ki ga je v Bratislavi objavil pater Hlinka. Hlinka pravi: avtonomija, da bo Češkoslovaška, kakor on trdi, čim jačja, a Henleinov program zahteva zopet avtonomijo, da bi bila Češkoslovaška čim slabejša.«

S tem je kratko toda prav nazorno povedano, komu v korist opravlja »Slovenec« svojo žalostno pomožno službo.

Iz vrst naših čitateljev smo sprejeli celo vrsto dopisov, ki jih ne moremo objaviti. Toliko pa lahko rečemo v odgovor vsem dopisnikom, da je tudi po našem mnenju točno ono, v čemer se ti dopisi vsi strinjajo. Hvaležni smo onemu anonimnemu prijatelju, ki nam je poslal znani organ dunajskih izvoščkov »Die Kronenzeitung« s poročili iz Bratislave, po katerih je »Slovenec« očividno povzel svoj pamflet...

Nemški diplomati pri predsedniku vlade

Beograd, 10. junija. AA. Min. predsednik dr. Stojadinović je danes sprejel nemškega poslanika Heerena, ki mu je ob tej priliki predstavil nemškega letalskega atašeja Karla Avgusta v. Senebecka in novega svetnika nemškega poslaništva Gerta Faineja.

Seja gospodarskega odbora ministrov

Beograd, 10. junija. AA. Dopoldne je bila pod predsedstvom finančnega ministra dr. Dušana Letice seja gospodarsko-finančnega odbora ministrov, na kateri so razpravljali o tekočih poslih.

Dve novi uredbi

Beograd, 10. junija. p. »Službene novine« so objavile uredbi o institutu za državno obrambo ter o nacionalnih parkih.

Beograjski obisk v Sofiji

Beograd, 10. junija. p. Nocoj je odpotovalo 200 članov beograjske Jugoslovensko-bolgarske lige v Sofijo, kjer bodo ostali preko pravoslavnih binkošti.

Sokoli na zletu bolgarskih Junakov

Beograd, 10. junija. p. Ob 11. dopoldne je odpotovala večja skupina beograjskih Sokolov v Sofijo, ki se bo udeležila velikega zleta bolgarskih Junakov v Perniku na pravoslavne binkoštne praznike 12. in 13. t. m.

Razstava narodnih vezenin

Beograd, 10. junija. p 12. t. m. bo v veliki dvorani Kolarčeve zadužbine otvorjena velika razstava narodnih vezenin in tkanin iz vse države, pri kateri bodo zastopana ženska društva iz raznih naših krajev. Razstavo bo otvoril s predavanjem kustos beograjskega etnografskega muzeja Petrović.

Iz državne službe

Beograd, 10. junija. p. V višjo položajno skupino je napredoval veroučitelj v šoli za defektno deco v Ljubljani Janez Žerjav. — Za glavne arhivarje v 7. pol. skupini so napredovali Franc Pleničar pri sreskem sodišču v Litiji, Albert Kropej pri sreskem sodišču Maribor — levi breg in ekonom Martin Bizjak pri banski upravi v Ljubljani.

Beograd, 10. junija. p. V 4. pol. skupino 2. stopnjo so napredovali profesorica Ana Šifrer in predmetna učiteljica Maša Leske-Gorazd na dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani ter strokovni učitelj Friderik Malner na drž. srednji tehniški šoli v Ljubljani.

Pot sv. Bobole

Budimpešta, 10. junija. AA. (Pat) Danes so s posebnim vlakom pripeljali v Budimpešto trupio sv. Andreja Bobole, zavetnika Poljske. Sprejemu svetnikovih ostankov na peštanski seji so prisostvovali madžarski prosvetni minister Teleky, poljski poslanik Orlovski z osebjem poslaništva, zastopniki zunanjega ministrstva, visoke duhovščine, poljski in madžarski skavti ter velika množica ljudstva. Svetnikovo truplo so odnesli iz vagona v procesiji po Budimpešti. Nato se je vršila služba božja ob asistenci najvišjih cerkvenih dostojanstvenikov.

Vlak s kostmi sv. Bobele se je odpeljal iz Budimpešte ob 18. uri.

Praga, 10. junija. AA. (ČTK). Truplo poljskega svetnika Bobole, ki je bil proglašen med blažene na Veliko noč v Rimu, bodo prepeljali na Poljsko preko Češkoslovaške. Visoki češkoslovaški cerkveni dostojanstveniki bodo priredili svečan sprejem v Olomucu.

Odhod generala Valle iz Rumunije

Bukarešta, 10. junija. w. Italijanski državni podtajnik za letalstvo general Valle je po štiridnevnem oficielnem obisku zapustil rumunsko prestolnico in se z letalom vrnil v Italijo. Pri odhodu je naslovil na rumunskega letalskega ministra Zeodoresca brzojavko, v kateri se prisrčno zahvaljuje za gostoljubnost.

Žalostna smrt malega dekliča

Radeče, 10. junija.

Vidka Bau, učenka I. razreda tukajšnje ljudske šole se je vračala včeraj okrog 4. popoldne domov na Jagnjenico, kjer ima njen oče Dominik Bau veliko trgovino z mešanim blagom. Med potjo se je ustavila pri svoji stari materi ge. Zahrastnik v Njivicah, kjer je počakala sestrico, ki se je imela baš vrniti s šolskega izleta z Brunka. Njena součenka Albinca Velbar ji je posodila kopalno obleko in se je Vida šla kopat v Sopoto nasproti Hmeljeve trgovine, dočim je odšla njena starejša sestrica za nekoga v bližnjo trafiko po cigarete. Albinca je na bregu Sopote videla, kako se Vidka bori z vodo in kako izteguje svoje ročice ter se v globoki kotanji potaplja, pri tem pa je samo mislila, da se »z vodo le igra«. Šele ko je dejanje opisovala starejši sestri Milki, je ta spoznala, da je Vidka utonila. Na klice so prihiteli bližnji ljudje, ki so potegnili nesrečno Vidko iz Sopote. Banovinski zdravnik dr. Karel Matek je mogel na žalost ugotoviti samo še smrt.

Jutri ob 9. dopoldne bo nesrečna Vidka pokopana v Svibnem. Pogreba se bodo udeležili tudi učenci tukajšnje ljudske šole. Ugledni družini g. Baua naše najiskrenejše sožalje!

Trčenje dveh avtomobilov

dani most, 10. junija

Preteklo sredo popoldne sta trčila na znanem ovinku pri Iglu blizu Radeč dva avtomobila. Eden je tovorni, drugi pa osebni, oba last dveh trgovcev iz Savinjske doline. Ovinek je zelo oster, razen tega pa ga je eden izmed šoferjev »rezal«. K sreči ni bilo hujših žrtev. Le osebni avtomobil se je nekoliko poškodoval, a je tudi lahko sam nadaljeval pot, ko so ga spravili nazaj na cesto. Prosimo sreski cestni odbor v Krškem, naj pusti popraviti ta nevarni ovinek ter ograditi cesto ob strmem in globokem prepadu.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Vpliv vlažnega in hladnega oceanskega zraka bo občuten v vsej državi, posebno v severnem delu. Počasi se bo pooblačilo in bodo ponekod tudi nalivi, zaradi česar se bo nekoliko ohladilo.

Zagrebška: Vedro, temperatura v stalnem porastu.

Dunajska: Porast oblačnosti, krajevne nevihte, pozneje nekoliko hladneje.

Naši kraji in ljudje

Obisk francoskega poslanika v Ljubljani

Danes dopoldne si ogleda razstavo francoske knjige

Že drugič prihaja službeno v naše mesto minister francoske republike na jugoslovenskem dvoru v Beogradu g. Raymond Brugère. Ob svojem prvem obisku si je ta prikupni diplomat in odlični predstavitelj francoske države pridobil zaupanje vseh, ki so imeli čast, spoznati njegovo osebno ljubeznivost in toplo zanimanje za vse posebnosti in zanimivosti slovenske metropole.

G. poslanik Brugére (na levi) s spremstvom

Današnji obisk g. ministra Brugèra je namenjen razstavi francoske knjige na velesejmu. S svojim osebnim obiskom hoče visoki zastopnik zavezniške Francije pokazati, da razstava francoske knjige ni samo poslovna velesejmska zadeva, marveč da paviljon, ki ga je tokrat zavzela Francija, simbolično predstavlja idejo njene plemenite ekspanzije v prijateljske dežele.

Kajti kaj je bolj kakor knjiga v službi spoznavanja narodov in kaj lažje posreduje med dvema narodoma, ki sta si blizu po iskrenosti svojih čustev, po vzajemnosti svojih interesov v preteklosti in sedanjosti, po skupnem stremljenju, da bi obvarovala mir, demokracijo in napredek civilizacije? V deželi, kamor so že zgodaj prodrle ideje enciklopedistov in ideali Velike revolucije, na tleh, kamor so Napoleonove čete prinesle spoštovanje domačega jezika in stike s francosko kulturo, to neugasljivo baklo svobodoljubja in napredka, v tej deželi ima francoska knjiga še vedno svoje poslanstvo. In nemara je to poslanstvo danes pomembnejše kakor je bilo včeraj, saj se je izkazalo, da je v tradicionalnem žarišču naših kulturnih vzpodbud in vplivov močno oslabel tisti duh, ki manjše narode dviga in utrjuje njihovo samozavest.

Francoska kultura in francoska knjiga sta še vedno v službi velikih občih ideałov. V stvaritvah francoskega genija odseva z nezmanjšano silo duh svobode, napredka in enakovrednosti narodov v veliki delavnici civilizacije. Prav zaradi tega je ekspanzija francoskega jezika in francoske knjige poleg sodelovanja z sorodnimi slovanskimi narodi ena izmed silnic našega lastnega napredka in naše vere v vrednost svobode in civilizacije.

Obisk službenega predstavitelja Francije na razstavi francoske knjige nam bodi — prav kakor sama razstava — vzpodbuda k poglabljanju naših kulturnih stikov in poseboj še novo opozorilo na pomen našega kulturnega sodelovanja z velikim francoskim narodom in njegovim nesmrtnim tvornim genijem. Velikodušni dar, s katerim je francoska vlada preko svojega beograjskega poslanika in ljubljanskega konzula razširila knjižne zaklade naših znanstvenih in učnih zavodov, je potrdil pozornost, ki jo Francija posveča naši obmejni deželi. Ob ponovnem obisku g. ministra Brugèra se nam nudi prilika, da se v imenu javnosti zahvalimo za to pozornost in da izrečemo odličnemu gostu iskreno dobrodošlico!

Bolgarski trgovci v Ljubljani

Bratski gostje prisrčno sprejeti

Ljubljana, 9. junija

Med gosti, ki se udeleže trgovskega kongresa v Ljubljani, so z dopoldanskim brzcem prvi prispeli trgovci iz bratske Bolgarije. Sprejem, ki so jim ga priredili predstavniki Zveze trgovskih združenj na kolodvoru, se je razvil v pravo manifestacijo za skupne cilje južnih Slovanov in Slovanov sploh. Bolgarom so se do Zidanega mosta peljali naproti podpredsednik Združenja trgovcev Roman Golob, član uprave Dominik Čebin, predsednik kongresnega stanovanjskega odseka Lukič in tajnik JBL Bučar. Zistim vlakom so prispeli tudi zastopniki trgovstva iz Beograda s predsednikom svoje zveze Savićem na čelu.

Na kolodvoru je goste pričakovala množica občinstva, a posebno številno je bil zastopan naš trgovski svet. Med drugimi so prihiteli k sprejemu podpredsednik mestne občine dr. Ravnihar, narodni poslanec Rajko Turk, predsednik JBL, ravnatelj Pustoslemšek, predsednik zbornice TOI Jelačin s predsednikom trgovskega odseka Smerkoljem in tajnikom dr. Plessom, predsednik Zveze trgovskih združenj Stane Vidmar pa zastopniki bolgarskih visokošolcev in trgovskih organizacij in šol. Ko je vlak privozil, je godba »Sloge« zaigrala gostom koračnico v pozdrav, nato pa jim je prvi izrekel toplo dobrodošlico predsednik Vidmar. Poudaril je, da smo člani vsi ene in iste velike slovanske družine in da smo si kljub daljavam, ki nas ločijo, zelo blizu.

V imenu mestne občine jih je pozdravil podpredsednik dr. Ravnihar, za njim pa je predsednik zbornice Jelačin v temperamentnem govoru izrazil željo, da bi skoraj padle poslednje ovire med nami in bi naša skupna država štela 20 milijonov bratskih duš. Govorila sta še predsednik JBL Pustoslemšek in predsednik bolgarskega akademskega društva »Hristo Botev« Atanasov, nato pa je godba zaigrala bolgarsko himno.

V imenu gostov se je zahvalil za prisrčni sprejem predsednik Zveze bolgarskih trgovcev, bivši bolgarski trgovinski minister Velev, ki je ponovil željo in nado, da bodo prej ali slej brisane meje med nami. Toplo se je zahvalil za dobrodošlico tudi predsednik beograjske zveze Savić. Godba je zaigrala še našo narodno himno, nato pa so se gostje z avtomobili odpeljali v mesto. Kongresistom na čast se je vsa Ljubljana odela v narodne barve.

Razstava domače umetne obrti

Ljubljana, 10. junija.

Zveza gospodinj, ki ji gre za vzorno smotrno vzgojno delo med našim ženstvom zahvala vse javnosti, tudi prilike letošnjega pomladnega velesejma ni zamudila, da ne bi ženam pripravila zanimanja vredne atrakcije. Pod aktualnim geslom: Domača umetna obrt je v paviljonu K improvizirala prijetno, intimno razstavo, ki po pravici zasluži, da obiskovalke velesejma ne gredo mimo nje. Propaganda domače umetne obrti naj bi uživala tudi podporo poklicanih oblastev, saj nam domače ročno delo prinaša dvojno korist: v gospodarskem pogledu nas osamosvaja od tujega, pogostokrat malovrednega kiča, s katerim naši meščani še zmerom radi lepšajo svoje domove, v kulturnem pogledu pa vceplja našim ženam in posebej še ženskemu naraščaju smisel za lepoto, preprostino in iztirnost.

Razstavo otvarja zbirka keramike iz delavnice Dane Pajničeve, kojo, ki so jo okusno opremile članice zveze z go. Opašičevo na čelu, pa krasijo tudi štiri oljnate slike akad. slikarice Sodnikove, ki nam odpirajo nazoren pogled v okolje naše stare domačnosti, folklore in kulture domačega dela. V prvem delu razstave je prikazana predvsem zbirka slovenskih klekljanih čipk in vezenin, nato pa še skupina narodnih vezenin iz hrvatske, dalmatinske, srbske in bosanske pokrajine. Nekaj lepih primerov ženskih ročnih izdelkov je prispeval Državni osrednji zavod iz Ljubljane, dalje klekljarice iz Selške in Poljanske dolline, vezilje iz Dobrove, članice Mariborskega ženskega društva. Nekaj lepih izdelkov je iz ženske kaznilnice v Begunjah, mnogo krasnih vezenin pa je iz zasebnih zbirk. Razstavljenih je tudi nekaj krasnih narodnih noš, češka, tržaška, ziljska in gorenjska, a urejen je tudi interier v kmečkem stilu, kakršen je lep in udoben tudi za bivanje v mestih. V kmečki sobi so razstavljeni umetno izdelani praktični predmeti, delo ravnatelja meščanske šole Novaka, ki ne zatajujejo mojstra. Velik del razstave je z dragocenimi umetninami ročnega dela zavzela tvrdka Herzmansky iz Zagreba, poseben oddelek pa je opremila tudi ročna tkalnica Jožka Medveda iz Ljubljane.

Petinštiridesetletnica mature

Od še živečih 47 abiturientov stare ljubljanske in novomeške gimnazije se je zbralo v četrtek v Ljubljani 28 gospodov (eden s celjske gimnazije), ki so proslavili spomin mature iz leta 1893. Zjutraj ob 9. uri je daroval sošolec prof. Janko Mlakar v križanski cerkvi zadušno mašo za 33 umrlih sošolcev. Pri daritvi so ubrano zapeli še isti pevci iz vrst sošolcev nekaj nabožnih pesmi. Ob 13. uri so se udeleženci zbrali na Rudniku k skupnemu obedu pri Jošku Jelačinu, ki jim je postregel na splošno zadovoljstvo. Dan je minil v bratski slogi in veselem razpoloženju. Za oslepelega in bednega tovariša se je nabrala lepa denarna vsota.

Slavnosti so se udeležili gg. Franc **Cvek**, Ivan **Frole**, in Ivan **Poženel**, železniški nadzornik v pokoju, dr. Mirko **Grasselli**, viš. državni tožitelj v pokoju, dr. Adolf **Kaiser** in Valentin **Levičnik**, višja sodna svetnika v pokoju, prof. Janko **Mlakar**, dir. Jože **Reisner** in Josip **Wester**, prosvet. insp., vsi v pokoju, univ. profesorja dr. Metod **Dolenc** in dr. Milan **Škerlj**, dr. Ivan **Orel**, direktor učiteljišča v pokoju, dr. Alojz **Rant**, finančni svetnik v pokoju, Franc **Šemrov**, poštni tajnik v pokoju in inž. Karel **Tavčar**, višji šumarski svetnik v pokoju, vsi v Ljubljani, ter od drugod gg. Anton **Golf**, Valentin **Oblak**, Anton **Zore** in Ivan **Žavbi**, župniki, Ivan **Košnik** in Ivan **Komljanec**, gim. direktorja v pokoju, Anton **Jare**, zavarovalni nadzornik v Mariboru, Ivan **Valenčič**, ravnatelj Mestne hranilnice v Kranju, dr. Fran **Vidic**, vladni svetnik v pokoju v Kamniku in Hubert **Završnik**, notar v Krškem ter iz inozemstva gg. univ. prof. dr. Valter **Šmid** in senatni predsednik Rudolf **Röger**, oba v Gradcu, ter dr. med. Orest R. v. **Wolff** na Dunaju.

Ženin je pobegnil

Maribor, 10. junija.

Svojevrstno zgodbo so doživeli te dni v Slovenskih goricah. Za 6. junij je bila napovedana poroka 23-letne Marije K. iz Trat v Slovenskih goricah in 35-letnega Martina M. Tik pred poroko pa je zaročenec izginil v neznano smer in ga ni bilo navzlic številnim poizvedbam mogoče nikjer najti. Vse je že bilo pripravljeno na poroko in tudi svatje so bili povabljeni, nevesta pa je zaman poizvedovala za svojim ženinom. Te dni pa je prejela razočarana nevesta iz Nemčije pismo, v katerem ji sporoča pobegli zaročenec, da si je vso zadevo premislil in naj ne bo huda, ker je pobegnil. Vse, kar mu je dala, ji bo že povrnil, če bo mogel. Marijo je pismo seveda vznemirilo. Podala se je k orožnikom, kjer je pobeglega in nezvestega zaročenca prijavila zaradi prevare. Pojasnila je, da je predzgodovina naslednja:

V marzu se je pojavil v Tratah v Slovenskih goricah 35-letni Martin, ki je prišel na obisk v Trate iz Nemčije, kjer je bil več let zaposlen. Pri neki veselici se je Martin seznanil z Marijo. Kmalu zatem sta se odločila za poroko in določila 6. junij kot dan svatbe. Martin ni imel sredstev, da bi kril poročne stroške. Marija ni bila samo pripravljena, da prevzame sama te stroške, ampak je svojemu zaročencu tudi kupila novo obleko, perilo in vse drugo, kar je potreboval. Izročila mu je preko 1500 dinarjev za razne potrebe in je dala celo polovico svojega posestva prepisati na ime svojega bodočega moža. Žal vsa ta procedura, ki jo je stala okoli 1400 dinarjev, ni pomagala. Zaročenec ji je postal nezvest ter jo je tik pred poroko ucvrl čez mejo.

Močan razvoj gumijaste industrije v Jugoslaviji

Pri posetu letošnjega velesejma vzbuja posebno pozornost ogromen razvoj domače industrije v zadnjih letih. Medtem, ko smo še nedavno dobavljali vse **gumijaste** izdelke iz inozemstva, se na izredno dobro uspelem izložbenem prostoru tovarne »**SEMPERIT**« KRANJ, lahko prepričamo, da danes ni neobhodno potrebnega gumijastega predmeta, ki bi ga ta tvrdka ne proizvajala doma. »**SEMPERIT**«—KRANJ izdeluje vse potrebne gumijaste tehnične izdelke za vsa **industrijska podjetja**, za **poljedelstvo**, **gospodinjstvo** (prekrasne gumijaste predpasnike), **kosmetiko** itd. Posebno pozornost vzbuja novi gumijasti polog za tla »**TERRAGOMME**«, ki je pri svoji neomejeni trajnosti in higieni s svojo lepoto vsakemu domu in reprezentativnemu prostoru v okras. Priporočamo vsakomur poset tega izložbenega prostora, ki je interesanten in poučljiv in z vidika jugoslovanske narodne privrede jako razveseljiv.

Neznan utopljenec v Gruberjevem prekopu

Ljubljana, 10. junija

Neznanega utopljenca so našli v Gruberjevem prekopu. Ko je bil danes malo po 9. strojevodja državnih železnic g. August Grad z lokomotivo na premiku med glavnim in dolenjskim kolodvorom, je s proge ob Gruberjevem prekopu za Gradom opazil, da v vodi plava truplo neznanega utopljenca. O stvari je takoj obvestil mestno reševalno postajo in reševalci so pohiteli, da dvignejo truplo na breg. Na kraj nesrečne najdbe je prispela tudi policijska komisija z zdravnikom, ki je ugotovil, da gre za moža starega 30 do 35 let, a truplo da se je po vsej priliki nahajajo v vodi že kakšen teden ali dva. Pri utopljencu niso našli nikakih papirjev, ki bi pričali o njegovi identiteti. Na odredbo komisije so truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

V Jakopičevem paviljonu razstavljajo

Stane Kregar,

Maksim Sedej

in Francè Smerdu,

člani Kluba neodvisnih slov. likovnih umetnikov. Slikar Stane Kregar je znan, ekstremen modernist, zastopnik surrealizma. Maksim Sedej uživa sloves mojstra velikih, ubranih kompozicij. Francè Smerdu je znan po svojih izredno občutenih malih plastikah. V večjem formatu in v večjem številu razstavlja prvič. Razstava je visoko kvalitativna in zasluži, da si jo ogleda vsak, kdor količkaj čuti z našo likovno umetnostjo.

Ost:

Mladostniki

Ob petinštiridesetletnici mature

Da, sedaj verjamem! Do včeraj bi ne bil verjel, dvomil in majal z glavo — zdaj pa vem da je resnica! Starosti ni, le večna mladost je! O, kar vemo v tem vprašanju o ženskah, to je stara stvar. Ženske se že od 1919. leta ne starajo več. Zanje vemo, da so večno mlade, da je petdesetletna gospa nadsvetnikova mlajša, bujnejša od hčerke Ede, ki bo letos maturirala. — O, še več vemo! Vemo o skrivnostnih pomadah in kremah, vemo o tajnih praških in pa o kopelih v kobiljinem mleku, ali o hormonskih izumih, ki bočijo kožo, grudi in ude sploh. Da, vse to nam je znano že davno. Ampak, o večni mladosti, ki so je deležni možje, o tej sem izvedel šele snoči...

★

Ob solidni večerni uri je sedla večja družba gospodov za mizo v veliki kavarni. Na licih se jim pozna, da jih je privedel v družbo prav poseben slučaj... Vsi so popolnoma različni in iz te različnosti sklepaš tudi o pestrosti poklicev, ki jih opravljajo... Zgovorni so in včasih je podoba, da bi rad vsak čim prej povedal čim več... Kdo so sivolasi gospodje? — Izkaže se, da so maturantje. Res je, ta njih matura leži že daleč, daleč za njimi in celih petinštirideset let je že minilo, ko so položili iz rok logaritme in Cezarja de bello gallico, Sokrata in Odisejo in pa Herderja, Torquata Tassa in podobno gospodo, ki je strah in pošastnost vseh abiturientov. Ko pa mine petinštirideset let, tedaj zažive vsi ti pusteži in preganjalci mladih srednješolskih src in vsi zadobe blesk in sijaj... Tarquinius Superbus in znamenita Placidia iz Ravene dobe blaženo obličje. Teodorih in Attila, pa tudi Karel peti in Escurial, niso same pošasti, temveč lep spomin... Spomin na sitneža profesorja zgodovine... in sivolasi notar iz Krškega ga oponaša...

★

Ura teče... zgovorni so možaki in zgodba se vrsti za zgodbo... Spet povzame besedo sivolasi notar in pravi: »Da, hudo je biti sinko malega naroda. Le pomisli, da si se rodil kot Anglež — že ob rojstvu so ti vsa vrata za bodočnost odprta... Ampak nič za to — jaz uživam drugo prednost usode — ob petdesetem letu sem postal čisto sivolas — zdaj mi pa poganjajo spet novi črni lasje. Upam, da bom imel ob petdesetletnici mature že popolnoma črne lase...« Tu se oglasi drugi, višji železniški inspektor Janez in ugotovi »To ni še nič! Kot enoletnik sem bil popolnoma plešast — zdaj me poglejte dečki... Popolnoma vse lase imam in zdi se mi, da mi poganjajo tudi novi zobje iz dlesen...« Prekine ga popolnoma plešasti župnik na moji levici — on službuje že nad trideset let v Mirni peči na Dolenjskem:»Ej, boter Janez, povej no meni, kako si to storil, kako si to dosegel, kajti moja pleša je veličastna«!... In gospod Janez je povedal: »Najprej sem si masiral laterno z trdo krtačo, kasneje pa s kokosovim oljem — pa je bilo..., evo mojih divnih kodrov...« Beseda teče okrog bivših časov in ravnatelj, profesor in bivši intendant povzame besedo... O časih pripoveduje, kako si je izposodil pri kavarnarju Tonejcu zvečer po prvem dejanju tisočak, da je potolažil razkačeno primadono in je pela potem v drugem dalje... In še pove ravnatelj Jože, ki je dolga leta komandiral tehnično srednjo šolo, da je bil med vojno komandant živinskega depoja v Poli in da so celo voli stali pred njim »habtacht«... »Vi«, pravi »sicer niste voli, ampak discipline nimate kanalje nobene — kje je tu vino in kje kisla voda in kje kava?!«... In še to izvemo, da v tedanjem a oddelku ni bilo kasneje nobenega filozofa, v b oddelku pa so naredili vsi, ki so se posvetili filozofskemu študiju kariero ravnateljev: Reisner, Wester, Orel in drugi...

★

Nadalje izvemo o jubilantih še vse druge posebnosti... Med njimi imajo enega, ki je inženir in ima med štiridesetimi jubilanti edini še zaresne črne lase... Seveda trdi skeptični Röger, ki pravi, da je doma z Ambroževega trga, v resnici pa je iz Gradca, da to ni čisto gotovo in da pri petinšestdesetih letih črni lasje niso zanesljivo »indanthren«. Sploh trdi Röger, ki je poleg sodnika, potuhnjeni in fingirani hitlerjanec, on trdi, da je nosil njegov oče papeževe hlače, o katerih Ost ne vé, kakšne so, in pa, da jé rad kranjske klobase in rad pije kranjsko-vince...

Še vse druge tiče ima ta garda, ta maturantska bratovščina. Med njimi sta dva univerzitetna profesorja, gospoda Škerlj in Dolenc in potem je imenitni znanstvenik Valter Schmidt, raziskovalec hunskih grobov in arheolog, pa dr. Kaiser iz staroslavne rodbine ljubljanskih puškarjev. — Vse priprave in vse slavje pa je vodil gospod Šemrov tam doli z zelenih Prul in vsi ga imenujejo »direktorja in režiserja petinštiridesetletnice. — Kaj bi jih našteval vse te direktorje, državne pravdnike, župnike in dekane, profesorje in inspektorje!... Vse to ni važno...

★

Važno je, da so vsi ti možaki dosegli bližino svojih ciljev, da jih življenje ni strlo in da so vredni borci z usodami. Imajo domove, rodbine in odrasle sinove in hčere in morda se včasih nekateri ukvarjajo že celo s tem, da pestujejo vnučke in gledajo svojo podobo in nadaljevanje večno lepega poslanstva človekovega v novi obliki... To je važno... Samo to? Ne, še eno je važno! Ohranili so si preko dobljenih in izgubljenih bitk in porazov, najvažnejše: humor in smisel za mladeniški zanos.

Pa prenaša ravnatelj Reisner preko ramena prepasano torbico. Kaj je v njej? V njej so note, note za Marijino pesem, katero je spesnil in uglasbil svoječasno znani nesrečni vseznalec, poet in pisatelj Janko Leban... To pesnico bodo peli jutri pri maši, v Križankah... Isti pevci, isti sekstet, ki jo je pel tudi že pred petinštiridesetimi leti... Lepo je to — a nocoj so imeli skušnjo... Pa se jih poloti tu v prazni kavarni vidna želja: zapojmo! In prav tiho, plove pesmica... Ako bi človek ne videl pred seboj lic, katerim je utisnilo vanje življenje svoj zemljevid, bi utegnil verjeti, da je to nekje na Rožniku ob majskem izletu zapeto, da so študentki na koru...

★

Drugo jutro ob devetih je v Križankah maša. Vsa bratovščina se je odzvala iz obeh oddelkov — razredov A in B. Šestindvajset dobro oblečenih gospodov sedi v klopih, tam prav spred pa pevci z notami... Pa zapoje zvonček in šolska maša se prične... Prav tako je kakor pred petinštiridesetimi leti, le mašo bere tovariš iz šolskih let Janko Mlakar, popotnik, planinec in duhovit dovtipnež... Pa pride trenutek in plaho, a svečano zveni stara pesem o Devici Mariji... Vse je kakor nekdaj... Zato je prav, da se praznujejo taki jubileji, da se zbero ljudje, ki jih je življenje ohranilo pravoverne in ki so slejkoprej pripravljeni vzkliknit na ves glas: Da, težko se je boriti, a življenje je le lepo...

★

Zato verujem v večno mladost... Gospod Bog ima gori v nebesih obilo posla, da vlada in gospodari. Deli dobrote in težave in gleda, kako opravljajo službo njegovi hlapci... Tudi tu ob tej petinštiridesetletnici je odprl gori na nebu linico in gledal na notarja in na župnike, pa na direktorje in inspektorje, pokimal je in dejal: »Dobro sem naredil — taka naj bo večna mladost!«

Domače vesti

Zamorci v Jugoslaviji

V zadnji številki od 3. t. m. precej odlične berlinske revije »Der Silberspiegel« poprej »Sport im Bild« je priobčil neki F. Niechciol novelo »Die Gospodiza«, v kateri opisuje življenje in običaje v našem Dubrovniku. Piše, da stanujejo v tem mestu Srbi, Slovenci, Hrvati, Turki in zamorci. Ker dobro poznam Dubrovnik in sem videl tu le posamezne zamorce, bi se ti gotovo ne smeli omenjati kot stalni, v večjem številu naseljeni prebivalci.

Preidem tudi preko tega, da je ta »gospodiza«, ki se opisuje kot ugledna dama, na Pilah sedela na robu vodnjaka; temu sem se le ironično nasmehnil. Pač pa sem široko odprl oči, ko sem čital: »Pri vhodu v mali hotel se je lenobno stegoval mlad zamorec . . .« in dalje: »Visoko gori v gorah živi zamorsko pleme, čigar moški člani posamič potujejo v nižine dežele, da se lotijo meščanskih poklicev kakor ta zamorec pri vhodu malega hotela.« Človek ne ve, ali bi se smejal ali občudoval brezmejno ignoranco tega pisca. Pisec najbrže nikoli ni bil v Dubrovniku in je le nekaj čital o njem in o »Montenegro« oziroma »Montenegriner«. Zato je naše junaške Črnogorce napravil za zamorce!

Ne bi se čudil, če bi kaj takega priobčil kak obskuren listič, ne pa »Der Silberspiegel«, ki velja za odlično revijo in ki ga urejuje akademsko izobražen doktor. Vsaj ta bi moral toliko vedeti, da Evropa nima stalno naseljenih zamorskih prebivalcev. Najbrž pa ne ve, da leži Jugoslavija v Evropi!

Dr. R. M.

STRUGNANO pri Trstu, Istrsko primorje. - Villa Tartini, krasna mirna lega na morju. Nizke cene, govori slovensko.

* **Svetislav Petrović v Zagrebu.** V Zagrebu biva te dni znani naš filmski igralec Svetislav Petrović. Iz Zagreba pojde v Dalmacijo in bo z jahto potoval ob vsej jadranski obali. Z lastnim aparatom bo posnel najlepše kraje na Jadranu za barvan turistični film, s katerim želi storiti lepo uslugo naši tujsko-prometni propagandi. Turistični filmi, posebno barvani, so danes povsod zelo zaželeni, najbolj pa na Angleškem. Svetislav Petrović je zase angažiral posebnega operaterja. Na vprašanja, kaj dela Ita Rina, je Petrović povedal uredniku »Novosti«: »Zdaj biva v Berlinu, in kakor čujem, namerava podpisati dolgotrajno pogodbo z Ufo. Pogoji so ugodni in sodim, da bo zadeva zaključena v najkrajšem času«.

Kronično zagatenje in njegove slabe posledice, posebno motnje v prebavi, se lahko odpravijo z davno preskušenim domačim sredstvom za čiščenje, z naravno **»Franz-Josefovo«** grenčico, ki se tudi po daljši uporabi odlično izkaže. Oni, ki so bolni na želodcu in črevesju, a pijejo **»Franz-Josefovo vodo«,** so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.
Ogl. reg. v Dr. 15. 485/35

* **Vpeljava novih potniških vlakov na progi Ljubljana — Kamnik in Jesenice — Rateče-Planica.** Pričenši s 15. junijem bo vozil na progi Ljubljana gl. kol. — Kamnik mesto nov par potniških vlakov dnevno redno. Odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 15.12, prihod v Kamnik-mesto ob 16.09. Odhod iz Kamnika-mesta ob 15.10, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 16.02. Nadalje vozi od istega dne dalje na progi Jesenice — Rateče-Planica nov par potniških vlakov dnevno redno. Odhod z Jesenic ob 22.31 (z zvezo na beograjski brzi vlak, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 20.50), prihod v Rateče-Planico ob 23.14. Odhod iz Rateč-Planice ob 6.13, prihod na Jesenice ob 6.55, z zvezo na brzi vlak proti Podbrdu in Ljubljani.

* **Pri policiji vse zasedeno.** Kr. banska uprava razglaša, da so pri policijski straži v Ljubljani in v Mariboru vsa mesta zasedena. Zato naj kandidati ne vlagajo več prošenj, ker se v doglednem času ne bi mogle upoštevati in bi imeli prosilci samo nepotrebne stroške.

19. VI. Trst! Prijave do 13. t. m. »OKORN«.

* **Na Doberdobu, Kalvariji, Oslavje** potujejo bivši vojaki iz svetovne vojne, njih svojci in sorodniki padlih, dne 9 in 10. julija t. l. Med drugim si bodo ogledali tudi ogromno pokopališče Sredi polja pod Doberdobom in vojni muzej v Oslavju. Druga skupina pa poroma z avtobusi na Sveto goro. Skrivno, srčno željo marsikoga, še enkrat videti kraje, kjer smo kri prelivali in pokopali slovenske fante, bo Z. B. s tem romanjem omogočila, saj so stroški preračunani skrajno nizko. Prijave sprejema Zveza bojevnikov, Ljubljana, Kolodvorska 25.

* **Avtobusni izlet čez Avstrijske Alpe.** Dolomite in zgornjo Italijo v dneh od 2. julija do 18. julija. Podrobnosti in prijave v biljetarnah »Putnika«.

* **Društvo zagrebških Slovencev »Narodni dom«** v Zagrebu, mladinski odsek, priredi 18. junija svoj prvi družabni večer v društvenih prostorih, Kraljice Marije ulica 3, s kratkim programom. Vabljeni člani in poznjih uvedeni gosti.

Bolečine solnčnih opeklin Vam odvzame Tschamba Fii, koža porujavi in se ne lušči. Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

* **Planinske ture v juniju so prijetne.** Med skalovjem še ni hude vročine, povsod se še najde prijeten hlad, v številnih kotanjah leži prijeten sneg. Planinci, ki posečajo vrhove nad 2000 m, naj pazijo na primerno opremo, predvsem morajo imeti cepin, po možnosti tudi dereze, ker je treba še često hoditi po snežiščih, ki so nezadostno opremljenemu planincu lahko usodna. V Kamniških planinah so razen češke koče oskrbovane vse postojanke. Iz Doma v Kamniški Bistrici je najprikladnejša pot na Kamniško sedlo in Kokrško sedlo, od koder je izhodišče za vse ture v Kamniških planinah. Velika Planina je pisana raznovrstnega planinskega cvetja. Krvavec je lahko dostopen iz Cerkelj ali iz Kamnika mimo Sv. Ambroža ter je krasna razgledna točka. V Julijskih Alpah bodo koče oskrbovane stalno od 25. junija dalje. Sedaj je oskrbovana Orožnova koča na Črni Prsti in Dom na Komni, kamor vodi najlepša pot preko Komarče mimo Črnega jezera ter po grebenih s pogledom na vso Bohinjsko kotlino z jezerom od planinske koče. Na Vršiču je Erjavčeva koča stalno oskrbovana; prehod preko Slemena v Tamar. Člani SPD naj predajo svoje članske izkaznice, da se prepričajo, ali so članarino že plačali, ali ima izkaznica letno znamko ali je legitimacija opremljena z žigom pristojne železniške uprave. Kdor želi podrobnejše informacije o planinskih postojankah, raznih turah itd., naj se obrne na pisarno SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4/I.

26.—29. VI. Trst! Prijave do 20. t. m. »OKORN«.

* **Razstava malih živalic v Zadobrovi,** ki jo je priredilo društvo rejcev malih živali »Živalca« za dravsko banovino svojim okoliškim članom prejšnjo nedeljo, je prav dobro uspela. Prireditev je posetilo do 400 ljudi. Z zanimanjem so sledili predavanju gospoda učitelja Paljka, ki je govoril o gospodarskem pomenu in umni reji malih živali. Prepričevalno je dokazoval, da je za naše kraje najbolj unosna in gospodarsko koristna kokoš »štajerka«. Posebna zanimivost je bilo praktično kapunenie, kar je z vso spretnostjo opravljal gospod Kosmatin (»Niko«) iz Št. Vida in dajal številnim zanimancem navodila o reji kapunov. Na razstavi je prevladovala kokoš »štajerka«, razstavljenih je bilo osem družin. Mnogo je bilo razstavljenih kuncev, toda najbolj zanimiv je bil kunec »angorec«, tri mesece star, z 12 cm dolgo dlako. Lastnik g. Kampuša je nanj res lahko ponosen. V splošnem so bile razstavljene res prav lepe živali. Prireditev so obiskali prijatelji društva od blizu in daleč, tako tudi iz Maribora, Celja in celo iz Zagreba. Razstavljenih je bilo tudi osem koz, ki jih je potem društvo dalo nekaterim svojim članom v rejo. Po predavanjih se je vršila prav živahna prosta zabava. Prireditelji in udeleženci morejo biti s prireditvijo prav zadovoljni in le želeti, da bi se take prireditve v lepi Zadobrovi vršile vsako leto.

Novo! Helena Rubinstein, kožni preparati se dobijo sedaj tudi v Ljubljani. Samoprodaja: Parfumerija »NADA«, Frančiškanska ulica.

* **Avto je povozil kolesarja.** Včeraj smo poročali med novicami iz Slovenj Gradca, da je g. Franc Krištof, potnik iz Ljubljane, povozil z avtom na cesti med Dovžami in Mislinjem 50-letnega posestnika Josipa Lužnika, ki se je peljal s kolesom. Navedeno je bilo, da avtomobilist ni obstal in ne poskrbel za poškodovanca. Včeraj se je zglasil v našem uredništvu g. Franc Krištof in nas naprosil za ugotovitev, da on v tej zadevi nikakor ni prizadet in da je nesrečo gotovo povzročil neki drug avtomobilist. G. Krištof se je sicer mudil v onih krajih in razdeljeval svoje letake, toda povozil ni prav nikogar in je sleherni sum njegove krivde popolnoma zgrešen in neutemeljen.

»CORA«
kozmetični preparati tovarne M. E. Mayer — Wien, danes vodijo v kvaliteti in ceni.
DROGERIJA KANC, LJUBLJANA
Židovska ul.

Iz Ljubljane

u— **Bolgarske učiteljice-pevke,** ki so pred tedni v Ljubljani in po nekaterih drugih slovenskih mestih priredile odlične koncerte, so poslale ljubljanskemu županu in vsem Ljubljančanom prav toplo zahvalo, ki jo objavljamo v bolgarščini in v latinici, da se naša javnost spet prepriča, kako lahko razumemo brate Bolgare. Zahvalno pismo se glasi: »Hor na sofijskite učitelki 31. maj 1938 gr. Sofija. Do gospodina kmeta (župane imenujejo Bolgari kmete) Gr. Ljubljana. Uvažaemij gospodin kmete. Hort na Sofijskite učitelki izkazva lično Vam i črez Vas na graždanite v Ljubljana svoite srdečni blagodarnosti, za radušnija i bratski priem, kojito ukazahte na našija hor. Molim Vi, da predadete na vsički bratia i sestri v Ljubljana našata blagodarnost i da im sopštite, če našeto otečestvo drži široko otvoreni bratite si za bratskija slovenski narod, respektivno za Ljubljanci, koito kani na gosti v vseko vreme. Rodna pesem nas navek ni svrzva. Pretsedatelka Mara Georgijeva, sekretarka Vesela Vitanova.« Mestno poglavarstvo sporoča javnosti toplo zahvalo bolgarskih sester z enakimi čuvstvi in željami kakor one nam.

Ob Bohinjskem jezeru
najdete še najlepši mir
v hotelu Bellevue
pri Sv. Janezu pa ves komfort, odlično postrežbo — in odlično prehrano!
Pridite, zdaj je najlepše!

u— **Ljubljanski župan dr. Adlešič** in njegova soproga se vrneta iz Amerike v nedeljo ob 19.05 z osebnim vlakom z Rakeka.

25.—29. VI. v Dolomite! Prijave do 20. t. m. »OKORN«.

u— **Drevi ob pol 19 bo odkrit spomenik Emilu Adamiču** v parku pred poslopjem Glasbene Matice ob Vegovi ulici. Spomenik odkrije v imenu Glasbene Matice njen predsednik dr. Vladimir Ravnihar, takoj nato pa bo koncert Hubadove župe, pri katerem sodelujejo poleg mladinskega zbora II. drž. meščanske šole v Ljubljani in godbe Sloge, 11 v Hubadovi župi včlanjenih pevskih zborov. Nastopijo: pevski zbor Sloge, združeni zbori Edinost iz Radomelj, Lipa iz Jarš in pevski krožek papirničarjev iz Količevega, dalje Krakovo—Trnovo, Bežigrajsko pevsko društvo, Delavsko glasbeno društvo Glasbena Matica, Ljubljana, Sava, Ljubljanski Zvon ter skupni mešani in moški zbor s spremljevanjem fanfar godbe Sloge. Vstopnice so v knjigarni Glasbene Matice in od 18. ure dalje v Vegovi ulici. Dostop na prostor pred Glasbeno Matico bo z dveh strani in sicer iz Vegove ulice in od Napoleonovega trga. Občinstvo prosimo, da si kupi vstopnice že vnaprej, da ne bo navala pred koncertom, ki se začne točno ob pol 19. Cene so zelo nizke, sedeži po 15, 12 in 10 din, stojišča po 5 din.

Za sončenje najboljše
»Zama« tekoča rastlinska krema. Depot »VENUS«, Tyrševa 9, poleg Figovca.

Lepe in dobre moške obleke iastnega izdelka priporoča po zelo zmernih cenah **A. Kunc,** Ljubljana, Gosposka ul. 7.

KINO SLOGA, tel. 27-30
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri — kriminalna filmska drama
VSI PROTI ENEMU
V glavni vlogi **Sylvia Sidney in Henry Fonda.**

DANES PREMIERA VESELE — MUZIKA, PETJE IN HUMOR!
J. STRAUSSOVE operete
Lida Baarova, H. Söhnker in v svoji najboljši vlogi
Hans Moser
NETOPIR
Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri. **Kino Union — Tel. 22-21**

u— **Gospa Zlata Gjungjenac-Gavela** sodeluje v ponedeljek ob 20. na cerkvenem koncertu, ki bo v Frančiškanski cerkvi. Po tem cerkvenem koncertu gostuje v torek v operi, nakar se odpelje v London, kjer bo imela koncert pod okriljem našega londonskega poslaništva. Poleg gospe Zlate Gjungjenčeve sodelujejo še Aleksander Kolacio, baritonist naše opere, prof. Pavel Rančigaj, izvrstni orglavec, in Ljubljanski komorni kvartet. Prodaja vstopnic je v knjigarni Glasbene Matice, v ponedeljek pa od pol 20. dalje pred glavnim vhodom v frančiškansko cerkev. Podrobni spored se dobi v knjigarni Glasbene Matice.

Lepo in praktično maturitetno darilo
za pridno dijakinjo ali dijaka je
fotoaparat s samosprožilcem za ceno **DIN 300.—** katerega kupite pri
Foto Touristu Lojzu Šmucu
v Ljubljani, na Aleksandrovi cesti št. 8,
kateri se zaveže, da Vas nauči lepo fotografirati, ter istega vedno rad zamenja za drugega, ako z istim ne bi bili zadovoljni, ali če pride nov model iz tovarne!

u— **Jugoslovansko kirurško društvo, sekcija Ljubljana,** ima dne 14. junija ob 18. uri strokovni sestanek v predavalnici bolnice za ženske bolezni. Spored: predavanja: 1. prim. dr. Vl. Guzelj: Dostop do golše po prof. Schindlerju; 2. dr. Peršič: Operativno zdravljenje ektopije testisa; demonstracije: 1. prof. dr. Zalokar: Abscessus ovarii, 2. dr. Roš: Abscessus ligamenti ovarii in 3. dr. Trampuž: Ca in testini tennis. Vabljeni so vsi gg. zdravniki.

OTVORITEV KOPALIŠČA
KDAJ? KJE?
12. T. M. NA SAVI PRI ŠTIRNU
Da bo za otvoritev preskrbljeno z najboljšo postrežbo, s solidnimi cenami in z godbo, Vam jamči novi lastnik **Martinšek A. A.**

u— **Dve prireditvi ljubljanskega drž. konservatorija** bosta v ponedeljek. Najprvo je v veliki Filharmonični dvorani produkcija komorne šole, začetek točno ob 18.15, nato bo ob 20.30 v opernem gledališču operna produkcija. Za produkcijo v Filharmonični dvorani se dobi spored v knjigarni Glasbene Matice za 3 din, za operno produkcijo so sedeži v prodaji pri dnevni blagajni v operi, veljajo pa cene kakor pri dijaških predstavah.

FILME malega formata
(Leica, Contax, Retina itd.) razvijamo v ultra-drobnozrnatem razvijalcu ter povečamo na vse velikosti s primernimi izrezi.
Foto-Drogerija Ivan Kanc,
Ljubljana — Nebotičnik.

u— **Ruska Matica.** V torek 14. t. m. bo predaval v prostorih hotela Tivolija ob 20. dr. Aleksander Isačenko o humorju in satiri v ruski književnosti. Vstop prost. Vabljeni so vsi prijatelji ruske književnosti.

Iz Celja

e— **Razobesite zastave!** Sokolska župa Celje prosi hišne posestnike, da razobesijo v pozdrav gostom ob priliki župnega zleta v Celju v nedeljo 12. junija državne zastave.

e— **Sokolski članski, naraščajski in dečji znaki** se bodo dobili jutri pri blagajni na zletišču na Glaziji.

KINO METROPOL. Avijatski pustolovni film **»Nevihta«**

e— **Kres na Starem gradu.** Danes ob 21. na večer pred župnim zletom, bo zažgalo Sokolsko društvo Celje-matica velik kres na Starem gradu. Pozivamo brate in sestre, da se udeleže kresovanja v čim večjem številu!

e— **Prihod Srbskega pevskega društva iz Zagreba.** Jutri bo prispelo znano Srbsko pevsko društvo iz Zagreba z osebnim vlakom ob 7.33 zjutraj na izlet v Celje. Zbor ima okoli 40 članov. Ta dan so pravoslavne binkošti (Duhovi) in bo zbor pel ob 10. dopoldne pri liturgiji v tukajšnji pravoslavni cerkvi. Bratom iz Zagreba želimo dobrodošlico in prijetno bivanje v naši sredini. V ponedeljek 13. t. m., na drugi dan pravoslavnih binkošti, bo služba božja prav tako ob 10. dopoldne.

e— **Žrtev kolesarja.** Te dni je neki kolesar na cesti podrl na tla 72-letnega preužitkarja Antona Koresa iz Prevol pri Žetalah. Kores je dobil pretres možganov, 10 cm dolgo rano na čelu in si zlomil desnico. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

SREČA
gostuje na praznik Rešnjega telesa
16. junija 1938 ob ½4. uri
v GUŠTANJU v Sokolskem domu
kjer bo delila dobitke na
VELIKI TOMBOLI
Ne zamudite!

Iz Maribora

a— **Poslednja pot Darka Guština.** Včeraj popoldne so pokopali na pobreškem pokopališču zastopnika raznih tvrdk g. Darka Guština. Pred mestno mrtvašnico so se zbrali številni pokojnikovi znanci in prijatelji, mariborski odličniki in zastopniki nacionalnih organizacij. Ob krsti, ki je bila zasuta z venci in cvetjem, je bila razvrščena častna vojaška straža, a pred mrtvašnico postrojena četa vojakov 45. pp. Po opravljenih cerkvenih molitvah je vojaška godba odigrala turobno žalostinko, nato se je pa začel izpred mrtvašnice pomikati dolg sprevod do groba. Ob grobu je vojaška godba zaigrala poslovilno žalostinko, častna vojaška četa pa je v slovo od rezervnega kapetana I. stopnje oddala salvo.

a— **Pohorsko sokolsko okrožje** ima svoj zlet jutri v nedeljo na Teznem. Nacionalni in sokolski Maribor, zgrni se jutri na Tezno, kjer bo na telovadišču tezenskega Sokola nastop! Jutršnji sokolski nastop bo pokazal smotrno delo v sokolskih telovadnicah. Prireditev gre v prid sklada za Sokolski dom na Teznem, ki si ga hočejo postaviti tezenski Sokoli v okviru Petrove sokolske petletke.

Novo remek delo slavnega režiserja miljonskih velefilmov CECIL B. de MILLEA.
Vojni in ljubezenski film divjega zapada iz najburnejše dobe ameriške zgodovine
BUFFALO BILL (Avantgarda) v glavni vlogi **Garry Cooper in Jean Arthur**
KINO MATICA 21-24 **ZNIŽANE CENE!**

u— **Umrla je v visokih letih gospa Viktorija Koširjeva,** babica naše znane plesalke Lidije Wisiakove. K večnemu počitku jo bodo spremili jutri ob 16. izpred zavetišča na Vidovdanski cesti. Blag ji spomin, žalujočim pa naše iskreno sožalje.

Znak nevarnosti.
Znak zanesljivosti.
Najboljša higijenska guma
DOMAČ PROIZVOD
V vseh strokovnih trgovinah, gospod...

a— **Konec gledališke sezone.** Nocojšnja predstava »Divjega lovca« za red D je zaključna dramska predstava v tej sezoni. V ponedeljek in torek gostuje v gledališču znana baletna skupina Goritz-Pavelić iz Zagreba, in sicer v ponedeljek za red A, v torek pa za red B.

a— **Računi z lahkovernostjo.** Varnostna oblastva so prišla na sled zanimivi zadevi, ki se je pripetila v Libeličah pri Prevaljah, kjer se je pojavil neki 28 letni Damjan Apšner, ki je pripovedoval ljudem, da ima neke čudežne knjige, s pomočjo katerih lahko vsakogar ozdravi in lahko tudi dvigne zakopane zaklade. Ljudje so mu takoj proti plačilu predujmov od 100 do 500 dinarjev, ki jih je Apšner zahteval, pokazali mesta, kjer naj bi bili zakladi zakopani. Toda te čudežne bukve niso pomagale nič ter je vsa zadeva o ponesrečenem iskanju zakladov prišla na uho orožnikov, ki so uvedli obširno preiskavo, v teku katere so dognali, da je imetnik teh »čudežnih knjig« izvabil skupno okoli 1800 dinarjev, ki jih je večinoma zapravil po gostilnah.

a— **Do smrti povoženi slepec.** Na cesti med Sv. Lovrencem na Pohorju in Kurjo vasjo v Dravski dolini je avto povozil 78-letnega slepega prevžitkarja Ivana Gošnika iz Sv. Lovrenca na Pohorju. Slepega starčka je vrglo v obcestni jarek, kjer je obležal s strto levo nogo in hudimi notranjimi poškodbami, ki jim je končno v mariborski splošni bolnišnici podlegel. Njegova hčerka Helena, ki je slepega očeta vodila po cesti in ki je, prestrašena zaradi svarilnih znakov tovornega avtomobila, zavlekla očeta z desne na levo stran ceste, si je v zadnjem trenutku z odskokom rešila življenje, kar se pa njenemu ubogemu slepemu očetu, ki je bil prepočasen, ni posrečilo.

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino predvaja danes in jutri »Gospodarico pragozda« in kulturni program.

ČRNOMELJ. Sokolski zvočni kino v Črnomlju predvaja drevi ob 20. in jutri ob 16. in 20. zvečer film: »Srce podzemlja«.

TRŽIČ. Kino predvaja v soboto in nedeljo izredno učinkoviti film »Dolomiti v plamenu«.

Kovačnica 10dinarskih novcev

Razpečevalci so prijeti, a izdelovalec, italijanski državljan, se skriva

Ljutomer, 10. junija.

Sredi maja so se pojavili v Ljutomeru in okolici ponarejeni 10dinarski kovanci. Neznan moški je kupil cigarete v Pušenjakovi trgovini v Ljutomeru in v Husjakovi gostilni na Podgradju. Na obeh krajih je plačal s ponarejenim kovancem. Tudi natakarica v okrepčevalnici Vinarske zadruge je dobila tak novec. Naposled je neki Magdič Anton z Gomile izročil orožnikom novec, ki ga je prejel od sina vinčarja Goloba Franca v Rinčetovi grabi za steklenico jabolčnika in ki je bil prav tako ponarejen. Orožniki pod vodstvom narednika Vitasa so tako našli sled za razpečevalci.

Najprej so napravili preiskavo pri omenjenem vinčarju, ki je oče šestih otrok in ki je bil zaradi raznih deliktov že večkrat kaznovan. Našli so pri njem ponarejen novec, v vinogradu pa, kjer je ob prihodu orožnikov delal, sta bila zakopana še dva. Vsi trije novci so bili enaki tistim, ki so jih orožniki prejeli od trgovcev, odnosno gostilničarjev. Golob je nato izpovedal, da mu je kovance dal neki Poljšak Josip, da jih razpeča in si obdrži polovico izkupička. Poljšak je bival nekaj časa na Krapju pri Ljutomeru, kjer je tudi izdeloval lažni denar. Zato ga je okrožno sodišče v Mariboru l. 1936 obsodilo na osem mesecev ječe. Del kazni je odsedel, za ostanek pa je bil amnestiran. Ko je Poljšak dajal Golobu svoje izdelke, je slednji videl pri njem še kakih 70 do 80 kovancev. Poljšak mu je tudi pravil, da ima svojo delavnico pri pristavi Antona Tibauta v Stročji vasi, da mu je treba za povečanje obrata še nekaj denarja in da je precej svojih kovancev spravil po neki osebi tudi v Maribor.

Orožniki so nadalje preiskali stanovanje poljskega delavca Ivana Balažiča v Stročji vasi, toda brezuspešno, pač pa so Balažiču lahko dokazali, da je bil tisti, ki je kupil cigarete v Husjakovi gostilni in da je tudi pri trgovcu Flisu v Stročji vasi poizkusil na enak način svojo srečo. Flis pa je spoznal, da je desetak ponarejen in mu ga je vrnil z nasvetom, naj ga vrže v vodo. Balažič je priznal, da je oba kovanca prejel od Poljšaka Jožefa, s katerim je dolgo časa bival v isti hiši. Orožniki so oba razpečevalca ponarejencev izročili sodišču, glavnega krivca Poljšaka pa niso mogli prijeti, ker je neznanega bivališča in se potika po vaseh ljutomerskega in ptujskega sreza. Doma je iz Dornberga na Goriškem, italijanski državljan in bi moral biti iz naše države izgnan. Odlok o izgonu pa se mu ne more dostaviti, ker ga ga ni najti.

Proti koncu maja so se pojavili ponarejeni kovanci tudi v okolici Štrigove. Razpečevala sta jih dva moška, ki sta kupovala jajca. Enega so orožniki izsledili. Bil je Hozjan Anton, kmet iz Velike Polane in stanujoč v Stročji vasi. Priznal je, da se je seznanil s Poljšakom in da sta spravila štiri ponarejene kovance med ljudi. Ko sta hodila po štrigovski okolici, mu je Poljšak povedal, da izdeluje kovance in da so bili prvi, ki sta jih spravila Golob in Balažič v promet, še precej slabi. Poskrbel da je, da bodo novi kovanci boljši od druge emisije, ki je še zmerom nekoliko predebela. Poljšak je pokazal Hozjanu železni model za vlivanje desetakov, ki ga nosi vedno s seboj v suknjiču, in mu zatrjeval, da se vrne v Italijo šele takrat, ko bo imel 100.000 dinarjev, kajpada pravih. Tudi Hozjana so orožniki predali okrožnemu sodišču v Murski Soboti.

Za Poljšakom Jožefom je izdana tiralica. Star je 25 let, srednje, šibke postave, podolgovatega in suhljatega obraza, kostanjevih las in enakih pristriženih brk. Oči ima rjave, nos in usta pravilna. Primer Poljšaka in tovarišev priča zgovorno, kakšno pomanjkanje vlada v širokih slojih. Ljudje gredo za majhen dobiček nekolikih dinarjev na krivo pot in tvegajo, da jih oblastva obsodijo na dolge mesece ječe.

KOPALCI! Izredno topla Sora v Retečah vabi na jutrišnjo otvoritev kopališča!

u— **Vsi na severni tečaj!** Vročina je pritisnila z vseh strani. Sonce pripeka in znoj nas obliva. Kako prijetno bi bilo zdaj v bližini severnega tečaja. Da, toda pot je dolga. Ampak glejte, na ljubljanskem vzorčnem velesejmu se vam nudi veliko presenečenje. Tam najdete severni tečaj. Tako, zdaj ga je pa treba hitro obiskati, kajti severni tečaj je prinesel s seboj najboljše zdravilo v tej vročini: odlični sladoled »Nordpol«. Staro in mlado, vse hiti po sladoled »Nordpol«. Saj to je naposled vendar enkrat sladoled, ki je vsakomur zaupanja vreden ker povsem ustreza zdravstvenim predpisom.

Morsko kopališče Grado — Parc Hotel Alla Salute
Odlična meščanska hiša z lepim lastnim parkom in odprto, nepokrito jedilno teraso, 24 balkonov in prost razgled na Adrijo. V vseh sobah tekoča voda. Pension od Lir 32—48 po izbiri sobe in sezonske dobe. Prospekte in oferte razpošilja lastnik in vodja dr. Oransa.

Navodila za župni zlet v Celju

Celje, 10. junija

Moški naraščaj ima garderobo v mestni narodni šoli, ženski v gimnaziji. Tam je zanj takoj po prihodu jutranjih vlakov zbor za skušnje. Deca se zbere ob 9. dopoldne na Glaziji in mora biti ob tej uri že pripravljena za skušnje. Člani imajo garderobe tudi v mestni narodni šoli, kjer lahko po prihodu vlakov oddajo svoje stvari v razredih, za nje določenih. Garderobe članic so v gimnaziji in velja za članice isto kakor za člane. Skušnje za člane in članice bodo ob 14.

Ob 10. bo na Glaziji zbor celokupnega članstva telovadečega in netelovadečega.

Ob 11. bo povorka po mestu, ki se je morajo udeležiti vsi pripadniki celjske sokolske župe. Sprevod se bo pomikal izpred Glazije mimo Narodnega doma po Gosposki ulici, Glavnem trgu, Kralja Petra cesti, do »Branibora«, nazaj po Cankarjevi cesti na trg Kralja Aleksandra, po Prešernovi ulici do pravoslavne cerkve, kjer bo razhod.

Vozovi bodo nameščeni pri evangeljski cerkvi počez, avtomobili istotam vzdolž proti Savinji. Vse mora biti lepo uvrščeno Kolesa in motorna kolesa se namestijo na gornjem koncu telovadišča na Glaziji. Prapori bodo postavljeni ob načelniškem mostu (tribuni).

Zletna pisarna bo v sobi SK Celja na Glaziji, kjer se bodo dobile informacije glede prehrane, prometa itd. V tej sobi bo shramba za prtljago in tam boste našli vodnike reditelje.

V prvi sobi SK Celja bo nastanjen Rdeči križ in zdravnik. Za morebitne zdravniške potrebe bosta postavljena dva šotora z vso opremo za oslabljence. Šotora, kakršna boste videli na Glaziji, bosta služila naraščajski gozdni šoli.

Strelišče bo na gornjem koncu telovadišča in bo dostopno vsem. Izvzemši med telovadbo bo ves čas odprto.

Prehrana bo po raznih gostilnah. Vodniki društev prejemajo nakaznice v zletni pisarni. Deco bodo prehranile iz dobrovoljnosti celjske družine.

Za vse druge morebitne informacije se naj posetniki obračajo na zletno pisarno in ne na posamezne, ki bodo zaposleni z drugimi opravki.

Javni nastop se bo pričel ob 16. Spored je sledeč: 1. pozdrav državni zastavi, 2. moška deca — proste vaje, 3. bojne tekme naraščaja, 4. ženska deca — proste vaje, 5. stafetni tek 4 X 100, 6. moška deca — vaje s puškami, 7. orodna telovadba članstva in naraščaja, 8. moška in ženska deca — igre, 9. balkanska štafeta, 10. moški in ženski naraščaj, proste vaje za X. vsesokolski zlet v Pragi, 11. člani in članice proste vaje za X. vsesokolski zlet v Pragi, 12. pozdrav državni zastavi. Vstopnina: dopoldne k skušnjam 2 din, popoldne: sedeži na tribuni I. vrsta 20 din, ostale vrste 15 din; sedeži spodaj 10 din; stojišča 5 din, dijaki in vojaki 3 din. Prodaja vstopnic pri blagajni Celjske posojilnice v Narodnem domu.

Na zletu bodo nastopili člani in članice skupno, moški in ženski naraščaj zopet skupno. Izvajali bodo proste vaje, s kakršnimi bodo nastopili na vsesokolskem zletu v Pragi. Vaje niso lahke, zlasti za spomin so težje, toda po pestrosti gibov in položaja gotovo najlepše, kar smo jih doslej imeli. Osnovo tvorijo dvanajstorice. Za proste vaje je prijavljenih 322 članov, 195 članic, 236 moškega in 229 ženskega naraščaja. Dece je prijavljene moške 365, ženske 320, skupaj vseh pripadnikov 1667. Za deco župni zlet za vsa društva ni obvezen, poslala jo bodo na zlet le posedina društva.

Jezdni odsek sokolske župe Ljubljana obvešča člane, da bo jutri ob pol 10. ob vsakem vremenu zbor članstva v krojih na običajnem mestu.

Iz Trbovelj

t— **Trboveljska strelska družina**, ki je pod vztrajnim vodstvom učitelja g. Omerze že leta prav pridno na delu, priredi to nedeljo ob 14. ostro streljanje na novem strelišču pod Kolkom (Spitzbergom). K prireditvi so vabljeni vsi prijatelji lepega strelskega sporta, da se pripravljajo na jesensko nagradno streljanje.

t— **Rdeči križ Trbovlje** je završil II. bolničarski tečaj, ki je trajal od 7. februarja do 20. maja. Dne 18. junija ob 15. se bodo vršili v prostorih višje deške ljudske šole Trbovljah izpiti in diplomiranje samaritanov.

t— **Udruženje vojnih invalidov** v Trbovljah priredi veliko javno tombolo na dan 14. avgusta tega leta ob 14. ter prosi vsa društva, da ta dan ne prirejajo nobenih zadevnih prireditev, za kar se že v naprej najiskreneje zahvaljuje: odbor!

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

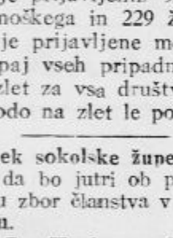

A. REIN IN DRUG
Zagreb,
GAJEVA 8. ILICA 15.

obvešča neobvezno:

V III. razredu, 36. kola državne razredne loterije so bili dne 9. t. m. izžrebani naslednji dobitki:

DIN 502.000 št. 99250,
DIN 12.000 št. 23853, 29095, 84590,
DIN 8.000 št. 30748, 47095, 76213,
PO DIN 5.000.— št. 22228, 39666, 52124, 61119, 78784, 83560, 89048, 98803,
PO DIN 2.000.— št. 11025, 12048, 13564, 19563, 37900, 59058, 61709, 84307, 88594.

Naslednje žrebanje v IV. razredu 36. kola bo 8. in 9. julija 1938.

Popolno uradno listo dobitkov, izdano in kontrolirano od same državne razredne loterije, torej brez vsakih pogreškov, pošljemo vsakomur na zahtevo.

Velesejem in trgovski kongres

Že včeraj je prispelo v Ljubljano veliko število delegatov za trgovski kongres, ki bo v soboto in nedeljo v Ljubljani. Danes in jutri pa se bo mudilo v Ljubljani na tisoče trgovcev iz vseh delov naše države, ki bodo vsi izkoristili priliko, da posetijo naš, velesejem, da navežejo nove gospodarske stike s producenti v Sloveniji in sklenejo potrebne kupčije. Četudi pri ogromnem letošnjem posetu par tisoč posetnikov ne pomeni mnogo, saj je bilo samo o binkonštnih praznikih na velesejmu 48.000 ljudi, vendar pomeni za gospodarski in kupčijski uspeh velesejma poset tolikšnega števila trgovcev mnogo več, nego 10 kratno število običajnih posetnikov.

Pri vhodu na velesejem vzbuja posebno pozornost posetnikov žara, ki v njo mečejo obiskovalci kupone vstopnic v prijetnem pričakovanju, da jim bo sreča naklonila eno izmed lepih daril v okviru nagradnega žrebanja, ki ga je uprava velesejma razpisala za obiskovalce. Skupna vrednost daril znaša 75.000 din.

Kakor v prejšnjih dneh smo tudi včeraj opažali, da se nadalje sklepajo številne kupčije. Včeraj so bili kupčijski sklepi zabeleženi predvsem v vozilih vseh vrst, v motorjih, kmetijskih strojih, tapetniških izdelkih, preprogah, štedilnikih, brzoparilnikih, glasbilih, sportnih čolnih, specialnih tehtnicah, električnih aparatih ter v najrazličnejših tehničnih predmetih in novostih. Včeraj so velesejem posetile tudi številne ljudske, meščanske šole srednje ter strokovne šole.

Letos so na velesejmu močno zastopani razstavljalci preprog. Med razstavljenimi preprogami imamo celo vrsto zgodovinskih komadov. Tu vidimo stare molitvene perzijske preproge 300 let jih ni moglo ogledati. Izdelave so izredno fine, so med njimi komadi, ki imajo preko 700.000 vozlov na kvadratni meter. Razstavljenih je samo v perzijskih preprogah preko 110 znamk, kakor se že imenujejo: Širas, Aušar, Beludžistan, Ashabat, Kašgar, Tebris, Turbab, Buhana, Sine, Musal, Feragan, Afganistan, Iran, Ispahan, med molitvenimi preprogami pa: Panderema, Saf in Brusa. So med njimi izredno dragoceni komadi v svili. Imena imajo te perzijske preproge po mestih izdelave in vsako ima svoje posebnosti in znamenitosti. Buhara izdeluje preproge s 380.000 do 420.000 vozli, običajno pa imajo perzijske preproge 320.000 vozlov na kvadratni meter. Tudi v naši državi imamo lepo število tkalnic za preproge, največja med njimi in na kontinentu sploh je sarajevska, katera zaposluje 700 vezilj.

Kolesarji bodo veseli male iznajdbe, čisto lahkega stojalca, ki se montira na kolo, katerega potem ni več treba nasajati na zidove, temveč se ga postavi koderkoli.

Med množico razstavljenih avtomobilov najrazličnejših znamk smo opazili avto z Dieselovim motorjem, ki predstavlja, kakor pravi opis, današnje najcenejše vozilo na svetu, ki porabi na 100 km le 7 litrov nafte, ki stane 19.60 din. Zanimivost med motornimi kolesi je mal enosedežen motorček z vdelano mašinerijo v zadnjem kolesu, ki vozi s hitrostjo 30 km. Vozilo izgleda kot močnejše navadno kolo, poraba goriva pa je le poldrug liter na 100 km. Kolo je zamišljeno predvsem kot prevozno sredstvo za malega človeka, ki ima do svojega poslovnega lokala ali obrata več kilometrov pota.

Razstavljeni so prvič v Jugoslaviji priklopni vozovi za tovorne avtomobile za najrazličnejše teže. Tvrdka izdeluje tudi priklopne vozove z dvigalno napravo za izpraznjenje tovora v dve strani.

Tudi za pogon kmetijskih strojev se vedno bolj uporablja Dieselov motor na nafto. Ker je nafta danes res poceni (kilogram stane 3.50 din) je to izredno ekonomičen in uporaben stroj. Pri naših kmetovalcih vzbujajo ti stroji veliko zanimanje.

V špecialnih tehtnicah in špecialnih strojih za delikatesne trgovine je tudi precej novosti. Razveseljiva je precejšnja pocenitev teh strojev. V hladilnih strojih pa je na sejmu več znamk z različnimi pogonskimi sredstvi.

Ključavničarji in sploh vsi, ki imajo opravka z zarjavelimi maticami, imajo priliko ogledati si delovanje »ferexa«, nenavadno živo tekoče tvarine, ki zaradi svoje visoke kapilarne aktivnosti pronica v najmanjše odprtine vijačnih nabojev in tam razkraja rjo ter zmehča strjeno olje tako, da se dajo deli brez napora razstaviti, za kar je potrebno le nekoliko kapljic te tekočine.

Na velesejmu imamo letos še celo praktične kuharske tečaje. Prva hrvatska tvornica olja poučuje v svojem velikem in okusno opremljenem prostoru gospodinje v vseh načinih uporabe olja v kuhinji.

Zemljevid Srednje in Južne Evrope, ki nam v zvezi s cestno razstavo kaže Ljubljano kot križišče velikih cest v Napoleonovi dobi.

Gospodarstvo

Gibanje zaposlenosti v Jugoslaviji

S precejšnjo zakasnitvijo objavlja Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu podatke o gibanju števila zavarovancev pri vseh krajevnih organih bolniškega zavarovanja v naši državi. Od februarja do marca se je skupno število zavarovancev povečalo zaradi običajnih sezonskih razlogov za 31.365 na 683.809 (lani je od februarja do marca znašal sezonski prirastek 34.345 zavarovancev). Če izločimo sezonski vpliv na razvoj zaposlenosti, tedaj opažamo, da se je dviganje zaposlenosti več ali manj ustavilo. V primeri z lanskim marcem smo imeli letos v marcu za 42.678 zavarovancev več. Ta enoletna razlika se je zadnje mesece precej skrčila, saj je znašala v februarju 45.658, v januarju pa 52.168. V primeri z najnižjim stanjem zaposlenosti v marcu leta 1933 smo imeli letos v marcu 187.243 zavarovancev več. V primeri z najvišjim stanjem pred nastopom gospodarske krize, to je v letu 1930. pa je letošnje število zavarovancev za 75.006 ali za 12.4% večje.

Pri okrožnem uradu v Ljubljani smo imeli v marcu 92.317 zavarovancev. To število pa še za malenkost zaostaja za letom 1930., ko smo imeli v marcu 92.989 zavarovancev.

Zanimivo je, da kažejo podatki za vso državo po posameznih panogah, da smo imeli letos v marcu največji prirastek zaposlenosti v primeri z lanskim letom v tobačni industriji, kjer je znašal ta prirastek 7450 zavarovancev ali 41.3%. Znaten prirastek je zabeležen tudi pri gradnji železnic, cest in vodnih zgradb, namreč 7282 zavarovancev ali 27.9%. Znaten prirastek zaposlenosti v primeri z lanskim letom je bil zabeležen tudi pri industriji gradbenega materiala (za 4058 zavarovancev), v kovinski industriji (za 3752 zavarovancev) in pri gradnjah nad zemljo (za 2405 zavarovancev). Manjšo zaposlenost beležita usnjarska industrija ter gostilništvo.

Povprečna dnevna zavarovana mezda je v vsej državi znašala v marcu 23.08 t. j. za 1.40 din več nego v lanskem marcu. Celotni mesečni zavarovalni zaslužek pa se je v marcu dvignil na 394.6 milijona din nasproti 348.2 milijona din v lanskem marcu, 306.3 milijona din v marcu 1936 in 284.6 milijona din v marcu 1935.

Fuzija rudarskih družb pod okriljem Trepče

Iz Londona poročajo, da se pripravlja fuzija med štirimi vodilnimi rudarskimi podjetji, ki eksploatirajo svinčeno-cinkove rudnike v Jugoslaviji in spadajo v znani angleški rudarski Selection trust. Po tem načrtu bo angleška družba Trepča Mines Ltd., ki eksploatira največji naš rudnik svinčeno-cinkove rude v Trepči, prevzela vse aktive in pasive treh drugih angleških družb, ki spadajo prav tako v imenovani trust. To so: Kopaonik Mines, Novo Brdo Mines in Zletovo Mines. Glavnica vseh teh štirih družb znaša 2,146.597 funtov, t. j. **preko pol milijarde din.** Med imenovanimi družbami je že doslej obstojala interesna skupnost, ki prihaja tudi na zunaj do izraza na ta način, da vsem štirim družbam predseduje G. A. Chester Beatty.

Družba Trepče Mines objavlja, da so pogajanja, ki se že dalj časa vodijo z jugoslovensko vlado glede gradnje topilnice za svinčeno in cinkovo rudo v Jugoslaviji v glavnem zaključena. Ko bodo ta pogajanja definitivno končana, se bo izvedla fuzija navedenih štirih družb. Zaradi financiranja gradnje topilnic bodo potem glavnico Trepče povišali ne samo za znesek, ki je potreben za zamenjavo delnic prevzetih družb, temveč še za nadaljnjih 400.000 funtov (95 milijonov din), in sicer z izdajo 1.600.000 novih delnic po 5 šilingov. Predlog za fuzioniranje bo v kratkem predložen delničarjem posameznih družb. Delniška glavnica družbe Trepča Mines, ki je bila ustanovljena 1. 1927. in ima koncesijo na območju 2213 kvadratnih kilometrov, znaša 1,118.364 funtov. Družba Kopaonik Mines ima 369.843 funtov glavnice, njen rudniški teritorij pa meji na teritorij Trepče. Glavnica družbe Zletovo Mines znaša 358.390 funtov in je njen teritorij oddaljen okrog 130 km od Trepče. Družba Novo Brdo Mines pa ima glavnico 300.000 funtov.

V zvezi s to fuzijo poročajo iz Beograda, da bo družba Trepča Mines v sporazumu z našo vlado zgradila topilnico cinka v Sabcu, topilnico svinca pa v Svačanu. Ministrstvo za gozdove in rudnike je že pripravilo načrt uredbe, s katero bodo urejeni pogoji za gradnjo in obratovanje teh dveh topilnic. Uredba bo izdana v prihodnjih dneh, najkasneje v začetku prihodnjega meseca, nakar bo družba Trepča takoj pričela z gradbenimi deli, ker so načrti že gotovi. Investicije bodo zahtevale 150 milijonov din stroškov.

Vprašanje naše oskrbe s sladkorjem

Ponovno smo že poročali o težkočah, ki nam grozijo do nove letine glede oskrbe s sladkorjem. Savez sladkorne industrije je te dni izdal komunike, v katerem pravi, da so zaloge sladkornih tvornic še zadostne do začetka septembra. Tvornice pa bodo letos s sladkorno kampanjo pričele mnogo prej, in sicer že ob koncu avgusta, tako da bo v začetku septembra na razpolago sladkor iz nove kampanje, medtem ko je prejšnja leta prišel novi sladkor na trg šele proti koncu oktobra. Po mnenju sladkornih tvornic nam do nove kampanije ne bo treba uvažati sladkorja.

Nastaja pa vprašanje, kako bo z oskrbo prihodnje leto. Znano je, da so pri nas težkoče nastale zaradi tega, ker so sladkorne tvornice pri pogodbah s pridelovalci sladkorne pese izsilile tako občutno zmanjšanje posejane površine, da so v kampanji 1937/38 naše sladkorne tvornice izdelale komaj 3300 vagonov sladkorja nasproti potrošnji, ki se je že v letu 1937 dvignila na 7600 vagonov. Letos bomo do nove kampanje brez dvoma potrošili naše stare zaloge do zadnjega kilograma in bomo v novo potrošno leto 1938/39 prišli brez vsakih zalog. Vprašanje je sedaj, ali bo bodoča letina sladkorne pese zadostna, da bomo iz nove produkcije lahko krili vso potrošnjo do prihodnjega leta. V prejšnjih letih je bilo s sladkorno peso pri nas posejanih okrog 35.000 ha, lani pa so naše sladkorne tvornice izsilile zmanjšanje površine na 15.000 ha in je pridelek pese na tej površini dal 3300 vagonov sladkorja.

Znani mednarodni statistični urad za sladkorno industrijo F. O. Licht prinaša prav te dni novo korigirano statistiko s sladkorno peso posejane površine v Evropi. Po tej statistiki je cenitev posejane površine v Jugoslaviji znižana od 31.000 ha v aprilu na 30.000 ha v maju. Površina je torej letos pri nas še enkrat večja nego je bila lani. To pa pomeni, da bomo imeli tudi v prihodnjem letu težkoče, če ne bo letina sladkorne pese res dobra. Pri slabi letini, kakor je bila lani, kjer smo pri površini 15.000 ha dobili 3300 vagonov sladkorja, bi letos pri površini 30.000 ha dobili le 6600 vagonov, kar je približno za 1000 vagonov manj nego znaša naša potrošnja. Le v primeru dobre letine bomo lahko v celoti krili potrebe našega domačega trga, ne bomo pa si mogli ustvariti še nobenih novih zalog. Ta kalkulacija nam kaže, kako pogrešna je bila politika naših sladkornih tvornic, privatnih in državnih, ki so šle v svoji politiki omejevanja produkcije mnogo predaleč.

Gospodarske vesti

= **Industrijski razvoj savske banovine v zastoju.** V četrtek je bila v Zagrebu letna skupščina Udruženja industrijcev za savsko banovino, na kateri je predsednik g. Vladimir Arko v svojem otvoritvenem govoru govoril o stanju industrijskega razvoja savske banovine. Dejal je, da je prisiljen ugotoviti naslednje dejstvo: čeprav ima industrijska delavnost v savski banovini svoje naravno oporišče v naši državi, čeprav ima na tej prirodni osnovi za seboj lepo zgodovino in je še nedavno zavzemala prvo mesto v industrijskem razvoju naše države in čeprav je nastopil čas splošnega gospodarskega dviganja v naši državi, je industrijska delavnost v savski banovini v konstantnem nazadovanju. Če se ta diagnoza primerja z delavnostjo industrije v drugih banovinah, moramo ugotoviti dejstvo, da se v istem času, ko nazaduje industrijska delavnost v savski banovini, v drugih banovinah industrija dviga. Nazadovanje industrijske delavnosti v savski banovini se kaže v dveh pravcih, prvič v tem, da se ne ustanavljajo novi obrati v onem obsegu, kakor v ostalih krajih naše države in kakor bi bilo to pričakovati glede na splošno in specifično banovinsko ekonomsko stanje, drugič pa se kaže to nazadovanje v tem, da morajo industrijska podjetja, ki obstojajo še od prej, zmanjševati obseg svoje delavnosti. Ob ugotovitvi te negativne strani je predsednik g. Arko naslovil na vse one, ki se jih tiče, apel, da v splošnem interesu revidirajo smernice in metode svojega dela, da jih spremene tako, da iz sedanjega negativnega stanja ne bo sledil rezultat, da bi bila industrija kot najmočnejša panoga gospodarske delavnosti za hrvatsko gospodarstvo izgubljena.

Borze

10. junija

Na ljubljanski borzi je bilo danes v privatnem kliringu za angleške funte povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu so se angleški funti trgovali po 238, grški boni pa po 28.75. Nemški klirinški čeki stanejo v Ljubljani nespremenjeno 14.50, v Beogradu in Zagrebu na je tečaj nekoliko popustil, in sicer v Beogradu na 14.4733, v Zagrebu pa na 14.4950, odnosno za konec junija na 14.45 in za konec julija na 14.43.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda pri mlačnejši tendenci notirala 480 — 483 (v Beogradu je bil promet po 481.75 — 482). Zaključki pa so bili zabeleženi v 6% begluških obveznicah po 91.50 (v Beogradu po 91.25 — 91.75), v 6% dalmatinskih agrarnih obveznicah po 91.75 (v Beogradu po 91.50 — 92), v 7% investicijskem posojilu po 99 in v 7% Blairovem posojilu po 98.

DEVIZE

Ljubljana: Amsterdam 2417.66 — 2432.26, Berlin 1756.53 — 1770.40, Bruselj 740.14 — 745.21, Curih 996.45 — 1003.52, London 216.26 — 218.32, Newyork 4342.25 — 4378.57, Pariz 121.12 — 12256, Praga 151.73 — 152.83, Trst 229.29 — 232.37.

Curih: Beograd 10, Pariz 12.1750, London 21.72, New York 438.75, Bruselj 74.22, Milan 23.0850, Amsterdam 242.3750, Berlin 176.30, Dunaj 41, Stockholm 111.9750, Oslo 109.15, Kobenhavn 96.9750, Praga 15.23, Varšava 82.50, Budimpešta 86.

EFEKTI

Zagreb: Državne vrednote: Vojna škoda 480 — 483, 4% agrarne 62 den., 4% severne agrarne 61.50 den., 6% begluške 91.80 — 92.25, 6% dalm. agrarne 91.50 — 92, 7% stabiliz. 99 den., 7% invest. 99 — 100, 7% Drž. hip. banka 100 den., 7% Blair 93.50 den., 8% Blair 98 — 99; delnice: PAB 229 — 232, Trboveljska 190 — 210, Gutmann 60 bl., Šečerana Osijek 110 den., Isis 26 den., Dubrovačka 360 — 400, Oceania 1000 bl., Jadranska 360 den.

Beograd: Vojna škoda 481.25 — 481.75 (481.75 — 482), 4% agrarne — (62), 6% begluške 91.50 — 91.75 (91.25 — 91.75), 6% dalm. agrarne 91.25 — 91.75 (91.50 — 92), 7% Drž. hip. banka 100 den., 8% Blair 99 bl., Narodna banka 7315 bl., PAB 231 den.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago**, 10. junija. Začetni tečaji: **pšenica:** za julij 74.50, za sept. 75.50; za dec. 77.25; **koruza:** za julij 57.375, za sept. 58.50.

+ **Winnipeg**, 10. junija. Začetni tečaji: **pšenica:** za julij 102, za okt. 79.875, za dec. 78.50.

+ **Novosadska blagovna borza** (10. t. m.). Tendenca nespremenjena. **Pšenica:** 78/79 kg; baška 230 — 232.50; sremska 230 — 232.50; banatska 222.50 — 230; baška potiska 232.50 — 235. **Koruza:** baška 116 — 117; banatska 112 — 113. **Oves:** baški 180 — 185; slavonski 180 — 185. **Ječmen:** baški in sremski 63/64 kg 180 — 182.50. **Moka:** baška »0g« in »0gg« 340 — 350; »2« 320 — 330; »5« 300 — 310; »6« 280 — 290; »7« 230 — 240; »8« 122.50 — 127.50. **Otrobi:** baški in sremski 115 — 122.50.

BOMBAŽ

+ **Liverpool**, 9. junija. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za junij 4.36 (prejšnji dan 4.32), za avg. 4.40 (4.37), za nov. 4.50 (4.48).

+ **New York**, 9. junija. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za junij 8.08 (7.95), za avg. 8.12 (7.99), za okt. 8.15 (8.02).

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 11.: Ženitev. Red B.

Nedelja, 12.: Rdeče rože. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

»Ženitev«. Gogoljeva komedija se odlikuje z izvrstno karakterizacijo nastopajočih oseb in okolja, v katerem se odigrava. S prisrčnim ruskim humorjem prikazana zgodba o plašnem snutaču je izredno zabavna.

Komedija »Rdeče rože« je duhovita sodobna igra, slika peripetije modernega zakona na zelo dovtipen in vesel način. Delo je imelo povsod, kjer je bilo igrano, ogromen uspeh.

OPERA

Sobota, 11.: Gioconda. Red A.

Nedelja, 12.: Gorenjski slavček. Izven. Predstava na čast udeležencem Trgovskega kongresa.

Ponchiellijeva opera »Gioconda« je v muzikalnem oziru nadvse učinkovita, libreto je dramatičen, inscenacija slikovita, baleti pestri in izvajalci zelo prizadevni.

»Gorenjski slavček« na čast udeležencem Trgovskega kongresa. Glavno žensko partijo bo pela Vidalijeva, tenorsko partijo Jože Gostič kot gost, učinkovito basovsko vlogo Štruklja Betetto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 11.: ob 20. Divji lovec. Red D. Zadnjič.

Nedelja, 12.: Zaprto.

RADIO

Nedelja, 12. junija

Ljubljana 8: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 8.45: Verski govor (dr. C. Potočnik). — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Instrumentalni koncert gg. France Petan in Stanko Avgust, vmes solistične točke na ploščah. — 10.30: Otroška ura: Petelinova nožica (članice Nar. gled). — 11: Prenos promenadnega koncerta vojaške godbe. — 12: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošče po željah. — 17: Najnevarnejše bolezni in škodljivci na vrtu (g. Jos. Strekelj). — 17.30: Koncert: Sodelujejo: gdč. Zvonimira Župevčeva, g. Filip Bernard (flavta), prof. M. Lipovšek (klavir) in Radijski orkester. — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Plošče. — 20: Vesel večer domače in tuje glasbe (Radijski orkester in pevski jazz kvartet). — 21.15: Violinski koncert g. Karla Rupla, pri klavirju prof. M. Lipovšek. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Prenos z velesejma.

Beograd 16: Narodne pesmi in napevi. — 17.30: Orkestralni koncert. — 18.30: Zvočna igra. — 20: Rezervirano za prenos. — 21: Orkestralni koncert. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — **Zagreb** 17: Tamburaški zbor. — 20: Recitacije in klavirske skladbe. — 20.45: Koncert orkestra in solistov. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — **Praga** 19.20: Kabaretni spored. — 20.45: Ljubezenske pesmi. 21.10: Dvořak: Simfonija v d-duru. — 22.25: Lahka glasba s plošč. — **Varšava** 20.05: Plošče. — 21: Pester spored. — 22: Lahka godba in ples. — **Sofija** 18: Lahka in plesna muzika. — 19: Bolgarska glasba. — 19.30: Skladbe za violino in klavir. — 20: Petje. — 20.45: Lahka godba orkestra. — 21.30: Odlomki iz operet. — **Dunaj** 10.30: Klavirske skladbe. — 12: Dunajski simfoniki. — 15.30: Komorna glasba. — 16: Orkester. — 19.10: Pesmi s Štajerskega. — 20: Valčkov večer. — 22.30: Nočni koncert. — **Berlin** 19.25: Plošče. — 20: Koncertni večer. — 22.30: Lahka glasba. — 24: Kakor Stuttgart. — **München** 19.10: Kvartet mandolin, citre in kitara. — 20: Veseloigra. — 22.30: Ples. — 1.00: Nočni koncert. — **Stuttgart** 19: Plesi. — 20: Opereta »Cigan baron«. — 22.30: Lahka godba in ples. — 24: Händlova glasba. — **Rim** 17: Lahka glasba. — 21: Operni prenos. — 23.20: Ples.

Kraljica – pa samo za en dan

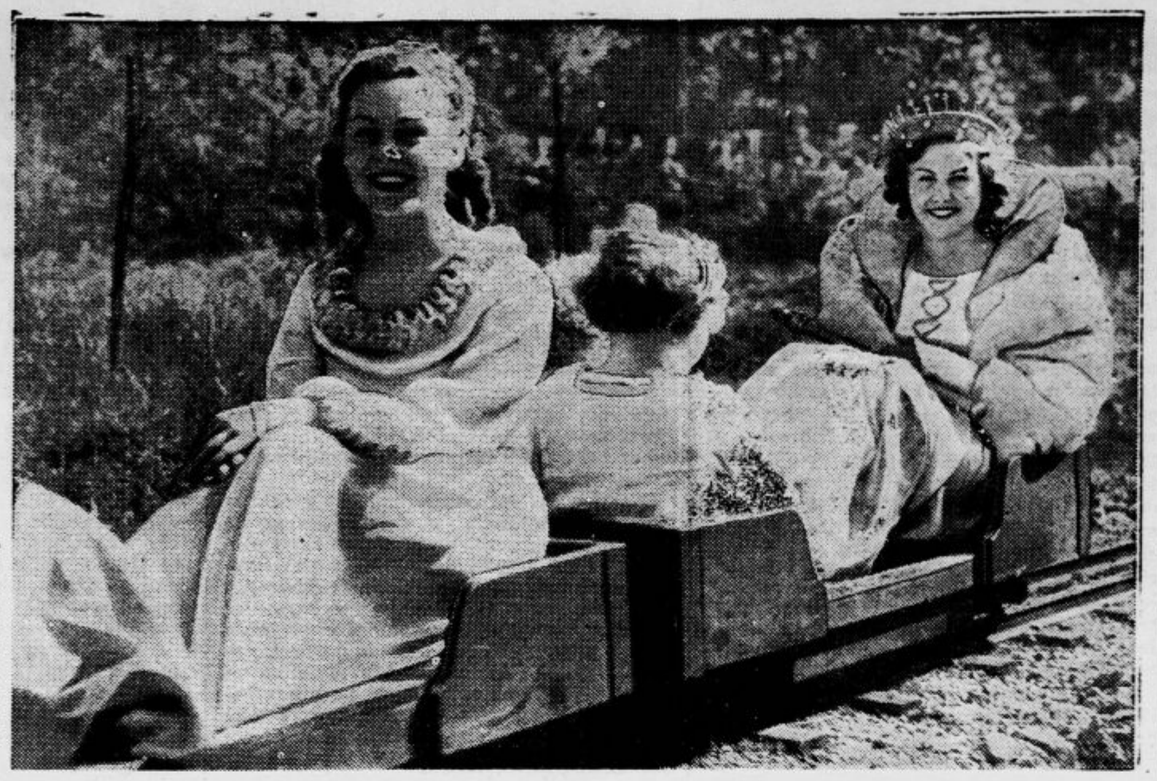

Sedemnajstletna Pamela Walnwright, po poklicu frizerka, je bila nedavno na dobrodelni prireditvi v Kentonu pri Londonu izvoljena za kraljico dneva. V spremstvu »dvorne dame« je sedla v liliputanski vlak in se peljala po svojem »kraljestvu« (slika)

Pravljica iz tisoč in ene noči

Priprave za poroko sestre egiptskega kralja s prestolonaslednikom Irana

Sestra egiptskega kralja Faruka, princesa Favzija, se je zaročila s prestolonaslednikom Irana, princem Mohamedom Rezo Pahlevijem in mu bo v kratkem postala zakonska žena. Ob tej priliki se bo v Teheranu razvilo pravljično razkošje, ki spominja na pripovedovanje Šeherezade iz tisoč in ene noči.

Princesa nevesta je za naše pojme še zelo mlada, ima namreč komaj sedemnajst let, vendar pa je že zrela za zakon. Kljub strogosti muslimanske vere, katere tradicije se drže člani egiptovske kraljeve družine z veliko doslednostjo, je bila Favzija vzgojena v popolnoma modernem duhu. Šolala se je doma in v inozemstvu, je izvrstna plavalka in izvežbana igralka tenisa ter ljubi moderne sporte. Od trenutka, ko bo postala soproga iranskega prestolonaslednika, pa se bo morala umakniti svetu izpred oči. Preselila se bo v harem, kakor zahtevajo verski predpisi od vseh žensk v Iranu.

Poročno slavje bo v Teheranu. Princesa bo med svati nosila obleko, ki bo stkana iz zlata ter posuta z rubini, brilanti in biseri. Prednja kolesa kočije, s katero se bosta peljala ženin in nevesta po ulicah, bodo iz zlata, vsi drugi deli vozila pa bodo »samo« okovani z zlatom. Posodje za svatbeno mizo bo iz čistega zlata in predstavlja ogromno vrednost. Krona, ki jo bo nosila princesa Favzija pri poročnem obredu, bo vredna blizu dva milijona angleških funtov. Celo služabniki bodo na poroki imeli z dragulji obšita oblačila, tako da bo razkošje neveste iranskega prestolonaslednika zasenčilo vse, kar je doslej v podobnih prilikah videl svet. Amerika, ki se za to stvar zanima iz senzacionalnih nagibov, bo poslala v Teheran cel zbor reporterjev, da bodo poročali listom čimveč podrobnosti.

Ameriški velehidroplani

Kontreadmiral Cook, vodja aerodinamičnega oddelka v ameriškem mornariškem ministrstvu je sporočil javnosti, da bo dala ameriška mornarica zgraditi ogromen hidroplan, tako zvani Atlantic Clipper, ki bo tehtal 42 ton.

To veleletalo bo oskrbovalo promet na progi San Francisko-Havajski otoki in bo vozilo brez vmesnega pristanka. Stroški za letalo so preračunani na tri milijone dolarjev. Posadka na velehidroplanih bo štela deset do štirinajst mož. Če se bo pokazalo, da je ta konstrukcija uspešna, bo zgradila ameriška mornarica pozneje še petnajst takšnih ogromnih hidroplanov.

Saloni za lepoto – shajališče vohunov

Preko Varšave poročajo, da je ruska vlada v Moskvi odredila zaporo vseh salonov za lepoto, in sicer na predlog tajne policije, ki pravi, da so ti saloni postali zbirališče vohunk. Samo v Moskvi so v zadnjem času aretirali 40, v Leningradu pa celo 72 žensk.

Lepotni saloni so bili državne ustanove in so jih začeli otvarjati šele pred dobrim letom dni, ker so se ruske ženske pritoževale, da se po vnanjosti ne morejo primerjati z Evropkami zapadnih držav. Tajna policija ruske vlade trdi, da so se v teh salonih Rusinje sestajale z vohuni inozemskih držav, zato se zdaj Rusi bojijo, da bo vlada zaprla ne le salone za žensko lepoto, ampak tudi brivnice.

Bivša vohunka gre v samostan

Pariški listi beležijo, da odhaja v samostan lepotica Marija Ducret, ženska, ki je znana še izza svetovne vojne. V zadnjem letu vojne je štela Ducretova komaj dvajset let. Bila je krasotica, in prav to jo je privedlo na rob propada. Obtožena je bila vohunstva. Dokazali so ji krivdo ter jo obsodili na smrt, pozneje pa je bila pomiloščena. Zdaj postane nuna...

Avto so mu odpeljali

Bruno Mussolini, sin italijanskega ministrskega predsednika, je te dni pustil svoj avto na rimskem buljvaru Vittorio Veneto. Voz je bil brez nadzorstva, tipa Fiat, svetloplave barve. Tat si je v odsotnosti lastnika prisvojil vozilo in zdirjal z njim po rimskih ulicah. Dolgo pa se ni veselil svojega plena. Tri ure pozneje so ga našli, ga zaprli, vozilo pa vrnili Brunu Mussoliniju.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Amerika se vrača k mednarodnemu sodelovanju

Američan John G. Wynant, bivši guverner v Zed. državah in osebni prijatelj prezidenta Roosevelta, je bil te dni izvoljen za novega predsednika Mednarodnega urada za delo pri Društvu narodov v Ženevi

Plinske maske v ČSR razprodane

V Pragi in drugih češkili mestih je velikansko povpraševanje po plinskih maskah. Tvrdke, ki prodajajo maske proti plinom, so skoro že razprodale svoje zaloge in ne morejo več postreči novim kupcem. Zaradi tega so začeli prodajati tudi tipe plinskih mask, ki nimajo odobritve vojaške oblasti. Računajo, da bodo morali zaradi tega podaljšati obveznost o nabavi plinskih mask preko prvotno določenega 30. junija.

Pes oklal kraljico

Danska kraljica Aleksandrina, ki se je mudila na letoviščarskem gradiču v Skagenu, je postala v sredo žrtev nekega psa, ki jo je popadel z zobmi ter jo hudo oklal. Poklicali so takoj zdravnika, ki je rano izpral in zašil. Pozneje se je kraljica vrnila v Kodanj. Psa so takoj ustrelili.

„Negušev poslanik“

Pustolovec iz francoske kolonije straši po Parizu in Ženevi

Francoska policija je prijela pretkanega sleparja, črnca iz francoske kolonije Gouadeloupe, Leona Rogata. Dedec se je nesramno izdajal za poslanika abesinskega negуša ter si je v zvezi s tem nadel izmišljeno ime Ahmed paša. V Parizu je nekaj časa trgoval s ponarejenimi potnimi listi, kakršnega si je tudi sam napravil, in sicer za diplomate. Kdor je Rogatu prinesel dovolj denarja, je bil takoj imenovan za »atašeja« in je dobil zaželjeni potni list. Takšne kupčije je delal Rogat že od 14. maja 1936, in šele zdaj so mu prišli na sled.

Pred dvema letoma je lažni diplomat ukradel na Monmartreu avtomobil, se peljal z njim v Ženevo, najavil svoj prihod tajništvu Društva narodov in se dal sprejeti po činiteljih ženevske ustanove. Pravijo, da je celo nastopil v palači DN ter imel učinkovit nagovor...

Ko je pariška policija prišla na čisto, s kom ima opraviti, je sleparju napovedala aretacijo. Toda Leon Rogat se ni dal hitro ugnati. Nastopil je zelo arogantno in skušal omalovaževati detektive. Šele ko so odkrili, da je imel Rogat tajnika v osebi Rusa Bauma, ki je takisto hodil po svetu s ponarejenim potnim listom, je bil slepar primoran priznati svoje goljufije. Pri Baumu so našli večjo množino vrednostnih papirjev, o katerih pa noče pojasniti, kje jih je dobil.

Sumijo, da sta oba sleparja ponarejala tudi oporoke, kajti Baum je bil zaradi sličnih prekrškov že ponovno kaznovan od francoskih oblasti. Pogled v življenje obeh »diplomatov« je tudi razkril, da sta svojčas finansirala snemanje filma, v katerem je igrala zamorska pevka Josephine Baker glavno vlogo.

Zgoraj: Leon Rogat, spodaj: Baum

Cashovo truplo so našli?

Storilci so otroka umorili, potem pa zahtevali denar

United Press poroča iz Princetona:

Navzlic mrzličnemu iskanju ugrabiteljev malega Jamesa Casha se zdi, da še niso prijeli pravih storilcev. Aretiranih je bilo mnogo oseb, toda vsi dosedanji sledovi so se izkazali za nepravilne. Oče ugrabljenega dečka je izjavil, da nima več upanja, da bi videl svojega otroka še kdaj živega, mati pa še vedno goji vero v sinčkov povratek in postavi vsak večer na okno lučko v pričakovanju, da ji noč vrne ugrabljenega otroka...

V nasprotju s temi vestmi javlja Reuterjeva agencija, da je policija prijela nekega Mac Kellyja, ki je osumljen, da je ugrabil in odvedel Jamesa Casha. Potem, ko je prejel od Cashovih zahtevano odkupnino je otroka umoril. Ta moški je bil nekaj časa zaposlen kot šofer v bližini stanovanja Cashovega očeta. Službo je zapustil letos v aprilu. Sodnik, ki zaslišuje Mac Kellyja, je prosil reporterje, naj ga ne izprašujejo o podrobnostih o tej preiskavi, ker ni spal že dva dneva in dve noči. Ameriški listi beležijo samo aretacijo Mac Kellyja, ne pišejo pa nič, v kakšnih okoliščinah je bil prijet. Tudi ne omenjajo, če je imel sotrudnike.

Dodatno k temu javljajo iz Princetona, da so trupelce Jamesa Casha našli. Očitno je, da so ugrabitelji otroka kmalu potem, ko so ga odvedli iz stanovanja staršev, umorili. Denar so potem od očeta izsilili naknadno, kakor se je to zgodilo že v Lindberghovem primeru.

„Letalo, ki preleti našo mejo, bo napadeno!“

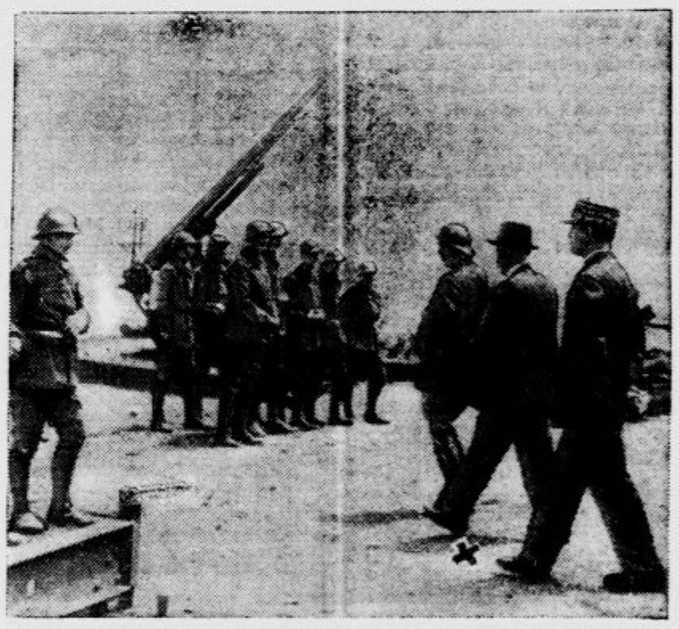

Tako je izjavil francoski min. predsednik Daladier te dni v Banuylsu sur Mer, blizu španske meje (slika)

Trikrat milijonar

Bolgarski kmet Dan Popov je mož izredne sreče. Pred pet in dajsetimi leti je odpotoval v Ameriko, kjer si je pridobil v desetih letih premoženje sto milijonov levov. Z denarjem se je vrnil v domovino, kjer je tako nesrečno špekuliral, da je prišel ob vse. Nato se je odločil, da gre še enkrat čez morje. L. 1925. se je zopet vrnil domov, to pot z 10 milijoni levov. Bil je previdnejši, ampak zapravil je zopet vse in je bil l. 1930 zopet brez denarja.

Zdaj je prejel iz Amerike obvestilo, da mu je neka imovita Američanka, njegova bivša ljubica, zapustila okoli 130 milijonov levov. Popov se je odpeljal v Ameriko, da uredi zapuščinske zadeve in se vrne s polnimi žepi denarja v Bolgarijo.

Klobuk na angleškem sodišču

Pred sodnike v Southamptonu je bila nedavno pozvana mlada deklica za pričo. Prišla je, toda ko so jo poklicali z imenom in je stopila naprej, jo je vodja obravnave zastavil vprašanje: »Oprostite, prišli ste brez klobuka. Takšno obnašanje ne odgovarja angleškim pravilom o dostojnosti!«

Deklica je zardela do ušes, potem je pokazala na majcen klobuček, ki je sedel zadaj na njeni glavi. Bil je iste barve kakor njeni lasje, zato ga sodnik ni opazil. Seveda je sodnik umaknil svojo zahtevo po klobuku, ko se je prepričal, da se je sam zmotil.

ANEKDOTA

Berlinski zdravnik Markus Herz je imel pacienta, ki je vedno čital zdravniške knjige in se po njih skušal sam zdraviti. Nekoč, ko je skušal bolnik briljirati s svojo načitanostjo pred zdravnikom, mu je Herz dejal: »Opozarjam vas, da bodite previdni, sicer se vam lahko zgodi, da umrete zaradi kakšne tiskovne napake!«

VSAK DAN ENA

Ona: »To jed sem napravila po receptu, ki sem ga dobila v radijski uri.«

On: »Bilo bi hvaležnejše, da si poiskala kakšno boljšo postajo...«

Ob zaključku »Lovčenove« poti

Prva medbalkanska vožnja »Lovčena« je bila sredi preteklega tedna končana in ponosna ladja se ravnokar pripravlja na svojo drugo vožnjo po isti poti.

Moralna bilanca tega novega poskusa uveljavljenja jugoslovenske zastave na stalni liniji, je nedvomno ugodnejša, kakor je bilo pričakovati. Med aktivne postavke sodi predvsem ugoden sprejem parnika v vseh balkanskih državah, zlasti pa odmevi njegove vožnje v balkanskem tisku. V tem pogledu so se posebno odlikovali poleg jugoslovenskih albanski, turški in romunski listi. Albanski tisk je z vidnim zadoščenjem izražal zadovoljstvo albanske javnosti, da se nova linija dotika vseh treh pristanišč Albanije, ki so za gospodarsko ravnovesje na primorskem Balkanu nemalega pomena: namreč Drača. Valone in Saranda. Tako je tudi Albanija preko jugoslovenske pomorske linije tesneje pridružena balkanskemu gospodarsko-političnemu kompleksu. Turški tisk je izrabil prihod »Lovčena«, ki je kakor smo že zabeležili — sovpadal z obiskom jugoslovenskega vojnega ministra generala Marića, za pravo manifestacijo prijateljstva med Jugoslavijo in sodobno Turčijo. Romuni vidijo v liniji Sušak—Constanza možnost, da se razvijejo tesnejši prometni in turistični stiki med jugoslovenskim delom Adrije, ki je že zavzel vidno mesto v evropskem tujskem prometu, in črnomorskim primorjem.

Vzlic nedvomnemu moralnemu uspehu prve »Lovčenove« vožnje na balkanski progi in vzlic dejstvu, da se pri agenturah Zetske plovidbe že živahno priglašajo turistični in trgovinski interesenti, zavisi popoln uspeh velikega smotra, ki si ga je zastavila »Zetska plovidba«, od finančne pomoči najbolj zainteresiranega političnogospodarskega činitelja — države. Kajti samo tako bo lahko družba prebredla začetne težkoče in izpopolnila linijo z novimi parniki, ki bodo omogočili na tej progi hitrejši promet in olajšali gibanje popotnikov in blagovni prevoz. Samo tedaj bo popotnikom omogočeno, da se pri vrnitvi poslužijo drugih smeri in kombinirajo pomorsko vožnjo s kopneno potjo, s čimer bo proga posegla še globlje v medsebojne stike in prijateljsko zbliževanje balkanskih držav in narodov.

V ostalem pa je treba ob koncu poti zopet poudariti, da parnik »Lovćen«, ki po svojem osobju navezuje na častitljive tradicije bokeljske mornarice, ustreza vsem zahtevam turističnega prometa. Že na povratni vožnji je sprejel v Carigradu več turških državljanov, v grških lukah pa nekaj anglosaških potnikov, ki so vsi zelo zadovoljni. Kako tudi ne! »Lovćen« ima v svojem kapitanu Srdju Djuričiću in v svojih častnikih izvrstne, izkušene in zanesljive voditelje. Tudi ostalo osobje je bilo ne le zbrano, marveč izbrano za službo, ki je glede na prestižni položaj Jugoslavije v balkanskih vodah tudi reprezentativna. Med činitelji, ki skrbe za udobje popotnikov in za njihova dobra občutja, ne smemo pozabiti kuharskega mojstra Maluze, ki tudi bolj razvajenega poznavalca kulinaričnih užitkov preseneča s svojimi kuharsko-umetniškimi domisleki in strokovnim znanjem. Na ladji je kajpak tudi spreten radiotelegrafist, ki je obenem voditelj radijske postaje »Lovćena«, in njemu moramo zahvaliti, da smo celó na obalah Azije, kamor prihajajo evropske vesti in skrbi že v medlejši, skoraj bi rekli: razredčeni obliki, lahko zasledovali potek usodne napetosti okrog 22. maja. Na sinjih vodah Egejskega morja smo vsi s toplim zanimanjem spremljali heroično borbo češkoslovaških voditeljev za svobodo naroda, ki si je z lastnimi sposobnostmi ustvaril procvitajočo demokratično državo.

Ob večerih, ko je »Lovćen« plaval po širokem morju, smo imeli na parniku zabavne radijske večere, pri katerih so se zlasti uveljavljali naši tovariši iz južnih krajev, med njimi predvsem agilni in simpatični Črnogorec Vuk Mitrović. Imeli smo tudi dvoje kratkih, vendar pa prav poučnih predavanj: ravnatelj Zetske plovidbe Rudolf Giunio, ki je tudi podadmiral bokeljske mornarice, je orisal zgodovino bokeljskega pomorstva, njega nekdanjo slavo, moč in vpliv, don Niko Luković pa je predaval o Boki Kotorski, njenih znamenitostih in slavnih rojakih. Obe predavanji sta nas seznanili s krajevno zgodovino, ki daleč presega krajevni okvir, saj je Boka Kotorska imela v preteklosti skoraj že evropski sloves in če so lepote njenih fjordov prešle tudi v moderno literaturo velikih narodov, je to samo dokaz, da ta klasična tla jugoslov. pomorstva še niso dolgrala svoje vloge. V predavanju don Nike je bila posebno poudarjena vzorna sloga, ki druži v Boki katoliške in pravoslavne brate v jugoslovensko nacionalno zavest, zgrajeno na skoraj brezprimerni verski strpnosti.

Tako je teh dvajset dni na »Lovćenu« minilo nenavadno hitro in nič manj prijetno. V prejšnjih dopisih je bila prikazana z najsplošnejšimi potezami vnanja stran te poti: lepota in blesk njenega turističnega programa, ki bi mu lahko že Atene, Carigrad in Smirna dala zadostno vabljivost. Tej mikavnosti je ustrezalo tudi vsakdanje življenje na »Lovćenu«, in dober poznavalec človeka ne dvomi, da tudi take reči, kakor so udobnost, kuhinja, postrežba podpirajo učinkovitost potovanja na »Lovćenu« in njegovo končno bilanco.

Da ne bi ostalo samo pri osebnem mnenju poročevalca, je pisec naprosil enega najodličnejših popotnikov, g. senatorja Jova Banjanina, da pove za »Jutro« svoje vtiske in mnenje. Banjanin je izjavil naslednje:

— Balkanska proga Zetske plovidbe ustvarja zopet novo vez med narodi in deželami Balkanskega polotoka. Pet morij, ki s svojimi vodami obdajajo Balkan, dobiva stalno linijo, ki jim prikazuje potrebo skupnih naporov v obrambi interesov teh držav na morju v veliki mednarodni tekmi. Nas navdaja z zadovoljstvom, da jugoslovenska zastava prevzema misijo prebuje in izgradbe zavesti o skupnih pomorskih interesih in težnjah balkanskih dežel. Linija Sušak—Konstanza ima nedvomen prometni, gospodarski in turistični pomen, vendar pa tudi resen politični in kulturni smisel. Ta proga ne zbližuje po morski poti samo držav Balkanske antante, marveč tudi Bolgarijo in Albanijo, ter jih vodi k gospodarski povezanosti njihovih življenjskih smotrov in nalog. S tem, da se dotika tudi Benetk, omogoča slehernemu popotniku, da v eni sami reviji prehodi v mislih ter si v spomenikih in napravih preteklosti ogleda cele epohe zgodovinskega razvoja (Carigrad, Atene, Dubrovnik), reči, ki so bile važne in usodne ne samo za Balkan in Mediteran, marveč tudi za vse človeštvo. V tej reviji zavzema častno mesto tudi jugoslovenstvo na Jadranu, ki od ustvaritve hrvatske države tja do izrednega kulturnega in gospodarskega procvita Dubrovnika in do velikega razmaha Boke Kotorske in zgodovinskih uspehov našega pomorstva nudi dokaz, da je vedno, kadar so bile razmere količkaj ugodne, doprinašalo znaten delež k napredku Balkana. Ta proga bo lahko služila tudi tujcem, da v nepretrgani celoti spoznajo lepoto in mikavnost balkanskih dežel na morju, njihove kulturne vrednote in ekonomske možnosti. Ko bo Balkanska proga ojačena vsaj še z enim parnikom, bo izvršitev tega poslanstva znatno olajšana in pospešena. Udobnost v vsakem pogledu in varnost na parniku »Lovćenu« pa spreminja potovanje na tej liniji v prijetno zabavo in všečen odmor.

Tej sodbi spoštovanega narodnega in političnega delavca ni treba več ničesar dodati. Končajmo torej z željo, da bi se izpolnile vse nade in da bi »Zetska plovidba« za »Lovćenom« spustila še kakšno ladjo na novo linijo, da tako še bolj okrepi danes bolj kakor kdaj prej potrebno zavest balkanske skupnosti.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Kulturni pregled

Velik francosko-slovenski slovar

Francoski institut razpošilja vabila za naročbo za veliki »Francosko-slovenski slovar«, ki ga sestavlja in urejuje g. univ. prof. dr. Fr. Sturm. Zamisel instituta je vsega priznanja vredna, kajti z obsežnim francoskim slovarjem bo dobilo prizadevanje za razširjenje francoščine med nami šele pravo osnovo, brez katere je temeljito spoznavanje jezika nemogoče. V teku dvajsetih let se je z našim doraščajočim pokolenjem francoščina že toliko razširila, da nujno potrebujemo obsežnega slovarskega dela in nam manjša pomagala te vrste ne zadostujejo več. Pri današnjem stanju stvari in pri doslednem razvoju v smer francoske kulturne orientacije bi se vse jačje občutilo pomanjkanje obsežnega slovarja.

Francoski institut je tedaj pokazal izredno dalekovidnost, ko je pohitel, da zamaši vrzel, preden bi se občutila z vso svojo perečo potrebo. Izdaja obširnega slovarja je podjetje, ki je pri nas doslej zahtevalo mobilizacijo vseh interesentov, sodelavcev in odjemalcev, preden se je strokovno delo sploh moglo začeti. Tudi v primeru francoskega slovarja bo potrebna mobilizacija vseh zgoraj omenjenih činiteljev, le da je strokovna stvar podjetja že toliko napredovala, da nam institut obeta prvi snopič že za jesen, nato pa vsake tri mesece nov snopič brez zastanka. Francosko-slovenski slovar bi bil že sedaj to veliko prednost, da je skoro gotov.

»Potreba takega slovarja je na dlani«, pravi g. prof. dr. Štrm, na čegar ramah počiva levji del truda. »Dosedanji slovarji so pomanjkljivi, premalo obsežni in komaj ustrezajo najožjim potrebam. Pri svojem prevajateljskem delu — literarnem in profanem — sem to dovolj izkusil. Francoščina se pri nas širi, je priljubljena; nova kultura usmeritev stran od dosedanje izhojene poti nas sili, da študij francoščine obogatimo z osnovno pridobitvijo: velikim slovarjem. Brez tega nikakor ne gre več.

Slovar sem si zamislil takole: V uvod bom razen tehničnih pojasnil, kratic in znamenj postavil izvleček iz francoske slovnice: nepravilne sklanjatve, spregatve in stopnjevanja pridevnikov ter sploh vse oblike, ki se količkaj razlikujejo od navadnih. Izgovarjava sama pride v poštev šele pri posameznih geslih. Transkripcija je kolikor mogoče enostavna in preprosta. Za najizdatnejši vir mi je služil seveda Larousse, vpošteval pa sem še cel niz drugih slovarjev nič manj pa mi niso dobro došli zapiski, ki sem si jih delal leta in leta čitajoč francoske knjige.

Največje težkoče mi je delala znanstvena in tehnična terminologija. V mnogih pogledih sem naravnost oral ledino in da mi niso pomagali poznavalci drugih strok, bi se delo vse težje in počasneje pomikalo z mesta. Vendar lahko rečem, da bo slovar najbogatejša zakladnica našega jezika. V mnogih panogah, n. pr. v botaniki, zoologiji, paleontologiji itd. bo obsegal več izrazov, nego jih doslej pozrajo vsa naša dela iz teh panog. V obilni meri je vpoštevana francoska frazeologija, pregovori in rečenice, dalje krajevna in osebna imena ter etimološki izvor besedi, kjer je ta nesporno dognan; posegel sem tudi v argot, kamor se tvorna sila francoščine zelo častno zateka. Tako bo imel slovar okoli 100.000 gesel, nekatera izmed njih obsegajo po več strani. Na vabilu na naročbo je ponatisnjena ena stran slovarja, ravno glagol mettre, tudi naslednja in še pol tretje strani se bavi ž njim.«

»Polagoma začenjamo dobivati neko medlo predstavo o ogromnosti Vašega dela, g. profesor. Toda spričo slike, ki ste mi jo razgrnili: ali se Vam ne zdi, da je obljuba izdajatelja nekoliko smela, ko nam obeta prvi snopič že za jesen?«

»Bila bi ne samo smela, marveč naravnost neresna, ... če bi delo po dobrih dveh tretjinah ne bilo že gotovo. Delam namreč na slovarju že pet let, vsak dan po šest ur, z dogotovitvijo, pregledom in korekturo bom imel posla menda še štiri leta ...«

»Oprostite g. profesor, reporterska žilica mi ne da miru. Če štejem vsaj 300 delavnih dni na leto, znese to 9000 delovnih ur, za nadaljna štiri leta še okoli 7000. Do malega deset let Vašega življenja je šlo za slovar! Prosim, nadaljujte, reporterski napad je minil.«

»Ni več mnogo povedati. Ko izide slovar, bo gotovo za kakih 100 let pokrita potreba, kajti veliki slovarji se ne tiskajo za par desetletij. Pri nas že celo ne. Knjiga bo zelo priročna imela bo obliko velike osmerke, zaradi preglednosti bo vsaka stran tiskana v dveh stolpcih. Vabilo na naročbo je samo vzorec tiska in besedila, papir bo seveda neprimerno boljši.«

»In kako je s komercialno stranjo, g. profesor?«

»Slovar bo izšel, ako se priglasi vsaj 400 naročnikov, v tem primeru bo tiskano 1000 izvodov, polovico za rezervo za bodočnost, ko bo potreba po slovarju gotovo še večja. Vsak snopič bo stal 60 din, kar pa se bo lahko plačevalo v mesečnih obrokih po 20 din. Vsake tri mesece bo brez vsakršne zamude izšel po en snopič slovarja, tako da so plačila razdrobljena v mesečne obroke in so lažje zmogljive. Če bo odziv na naročbo velik, se bo cena slovarju primerno znižala, ali pa bodo snopiči obsežnejši. Doslej je predviden za vsak snopič obseg po šest tiskanih pol (96 strani). Naplačil ne sprejemamo in prvi obrok zapade šele, ko bo razposlan prvi snopič.«

»Francoski institut že razpošilja vabila na naročbo. Marsikje sem že videl vaše vabilo. Kakšen je odziv, g. profesor?«

»Doslej zadovoljiv, kajti akcija se je šele začela in smo šele pri zbiranju naslovov osebnosti, zavodov in podjetij, ki bi prišla v poštev kot naročniki slovarja. Veste, rad bi na nekak način zabičil naši javnosti, da je stvar pereča potreba ki bo z vsakim letom večja, da je to rekoč sekularno delo in bo zamujeno priliko kasneje prav težko nadomestiti. Ker sem vpošteval prav vse stroke, je krog pravih interesentov prav za prav precej obširen. Trdno upam, da bo javnost znala ceniti naša prizadevanja in napore«.

»V tem pogledu sem sam povsod videl mnogo razumevanja in interesa za to vaše veliko delo. Na jesen se tedaj smemo nadejati slovarja?«

»Čisto gotovo, ako bo naša javnost podprla našo akcijo.

B. B.

Zapiski

»Življenje in svet« prinese v ponedeljski številki članek »Naravne sile v bodočnosti« (Energija med utopijami in resničnostjo), dalje Andreja Debenaka potopis »Slovo od gora«, nadaljevanje pripovednega cikla dr. Iva Šorlija »Srečanje s smrtjo««, dr. Fr. Heriča sestavek »Odkod ime Sloveni«, Charlesa Maverja-Magajne potopisno prozo »Ljubezen v džungli«, dr. Antona Debeljaka prispevek k življenjepisu Zofke Kvedrove »Po stopinjah Zofke Kvedrove« (Njen prvi čestilec). Poučen drobiž rubrike Tehnični obzornik, Fotoamater, Filatelija. Iz praktične medicine in druge zaključujejo obilno ilustrirano številko.

Odmevi smrti dr. Ivana Laha. Slovaški mesečnik »Slovenská brázda«, ki izhaja v Nitri, je priobčil v 10. številki z dne 8. junija t. l. na uvodnem mestu nekrolog dr. Ivanu Lahu. Toplo spisani članek poteka iz peresa prof. dr. V. Měrke, ki je spisal in izdal pred nekaj leti slovaško študijo o dr. Lahu in prevedel med drugim njegove reminiscence o Pragi, o Češkoslovaški, o prevajanju Máchovega »Maja« itd. dr. Měrka je nadalje prevel v češčino Lahov roman »Angelin Hidar«. Poslednji prevod iz Lahovih spisov je pesem »Kovač Tomaž«, ki jo je pokojni dr. Lah posvetil svojemu velikemu učitelju T. G. Masaryku. V navedenem nekrologu pravi pisec, da je z dr. Iv. Lahom izgubilo češkoslov.-jugoslov. sodelovanje in posebej še češkoslovaško-slovensko bratstvo svoj glavni steber in sklepa svoj sestavek z besedami: »Dr. Ivan Lah, naš najzvestejši prijatelj, ostane vedno živ v naših srcih«. Članek je opremljen z reprodukcijo fotografije, ki kaže dr. Ivana Laha kot ranjenca v vinogradski bolnici v Pragi. Zraven njega sedi njegov prijatelj Rasto Pustoslemšek.

Mikuláš Galanda umrl. Iz Bratislave smo prejeli vest, da je na binkoštno nedeljo nenadoma umrl slikar Mikuláš Galanda, profesor na šoli za umetno obrt, star šele 43 let. S smrtjo je izgubila slovaška umetnost enega najbolj nadarjenih predstavnikov sodobne likovne umetnosti. Galanda se je šolal v Budimpešti in Pragi in je bil v početku pod vplivom Muncha in nemškega ekspresionizma. V kratki dobi umetniškega ustvarjanja se je popolnoma osvobodil tujih vplivov in je našel svoj lastni umetniški izraz v risbah z lepim liričnim abstraktnim izrazom. Znan je bil pri slovenskih ljubiteljih likovne umetnosti izza razstave v Ljubljani v Jakopičevem paviljonu, ki je bila ob koncu meseca marca. Na tej razstavi je Galanda skupno z Malešem in Mušičem razstavil številne dovršene umetnine. Reprodukcije nekaterih njegovih del je prinesla zadnja številka »Umetnosti«, v kateri je njegovo umetniško delo analiziral prof. dr. Šijanec z daljšo kritično razpravo. Galanda je bil v tesnih umetniških stikih z našimi mlajšimi likovnimi umetniki in je še pred kratkim sporočil, da se bo v poletnih počitnicah napotil v Slovenijo, kjer je upal najti novih motivov za svoje plodovitno umetniško delo.

»Obzorja« (Maribor, št. 3—4) prinašajo krajšo prozo Miška Kranjca »Do boš«, tri lirične pesmi Janka Samca, Ivana Potrča novelo »Imel sem ljubico«, liriko Radivoja Reharja in Antona Debeljaka, Milana Kajča črtico »Ivan Šebjanič«, dr. Iva Šorlija spomine na pesnika J. Murna-Aleksandrova, Franceta Vodnika članek »Kriza in obnova gledališča«, Marjana Kozine potopis »Za novimi izpodbudami«, doc. dr. Vladimirja Murka narodno-gospodarski prispevek »Pozabljeni vrednostni papirji« in Jožeta Kerenčiča razpravo »Zemljiški odnosi v Jeruzalemskih goricah«. V pregledu nadaljuje B. Bajuk svoj oris mariborskega glasbenega življenja v pretekli sezoni, dr. Radovan Brenčič pa pojasnjuje položaj mariborskega gledališča zlasti v zvezi z operno glasbo in priporoča, da bi bilo sedaj »ko bo Velika Nemčija avstrijskim mestom zopet omogočila stalna gledališča, nad vse umestno in potrebno, da vsi naši ministri, senatorji in poslanci mariborskemu gledališču slednjič izposlujejo večjo, vsaj pa tako veliko subvencijo, kot jo imajo druga oblastna gledališča«. Ivan Dornik priobčuje nove Dučićeve izjave o pesništvu, F. K. Kos pa podaja nekaj vtisov z razstave italijanskega portreta v Beogradu. Izmed kritik omenjamo Fr. Vodnika sestavek o Cajnkarjevi drami »Potopljeni svet«.

Nova številka »Proteja«. V pravkar izišli 2. številki petega letnika prinaša naš edini časopis za poljudno prirodoznanstvo »Proteus« (izdajatelj Prirodoslovno društvo, urednik prof. dr. Pavel Grošelj) naslednje prispevke: L. K. obravnava v ilustriranem sestavku življenje netopirjev, geograf dr. V. Bohinec piše v preglednem članku o varstvu prirode na Poljskem, ing. Boris Hribar je prispeval zanimivi ilustrirani članek iz tehnike »Nekaj o zgodovini in razvoju parnega kotla«. Ciril Šlebinger poroča o mofetah (mestih, ki izpuhtevajo plinasti ogljikov dvokis) v Slovenskih goricah. J. Jamež je zastopan z daljšim člankom »O bolečini«, ki razglablja fiziološke in psihološke značilnosti tega pojava. Številko zaključujejo književne novosti (Godišnjak našeg neba 1938; Eisentraut, Die deutschen Fledermäuse). Med drobnimi vestmi čitamo sestavke o fotografskem raziskavanju letošnjega polarnega sija, o kačjih »nogah«, o krompirju in vitaminu C itd.

S P O R T

Dva dneva teniškega turnirja
za prvenstvo dravske banovine — Danes bo igral Punčec

Ljubljana, 10. junija.

Včeraj popoldne ob 14. se je pričelo vsakoletno tekmovanje za prvenstvo dravske banovine, katerega se poleg lepega števila domačih igralcev udeležuje tudi nekaj zagrebških igralcev med njimi prof. Friedrich, nekaj juniork in tudi najmočnejši zagrebški juniorji.

V teku dneva je teniški odbor dobil razveseljivo obvestilo iz Pariza, da se bo danes na povratku v Zagreb v Ljubljani ustavil naš državni prvak Punčec, ki je tamkaj pravkar dosegel krasne uspehe in spet ponovno dokazal, da spada med najboljše teniške igralce v Evropi. Punčec, bo danes sodeloval na turnirju in igral nekaj ekshibicijskih partij z najboljšimi tekmovalci, ki sodelujejo na tem tradicionalnem turnirju. Nad vse zanimiva bo partija, ki jo bo odigral naš državni prvak z našim domačim najboljšim tekmovalcem Smerdujem, o katerem se je sam trener naše državne teniške reprezentance izrazil zelo laskavo.

Včeraj so se odigrala že skoro vsa prva kola in posamezni rezultati so bili tile:

v disciplini **gospodje posamezno** je Rosenwasser zmagal nad Dernovškom s 6:1, 4:6, 7:5; Branovič—Vichra 6:1, 6:0; Gril—Dacar 1:6, 2:6; Albaneže—Sotelšek 6:2, 6:2; Bleiweis—Fabijan 6:1, 6:1.

V kategoriji **gospodje posamezno** (samo tekmovalci dravske banovine) so bili doseženi naslednji rezultati: Bleiweis—Grill 6:2, 6:1; Dacar—Zajc 6:1, 6:3. Pri juniorjih pa sta se Branovič in Smerdu plasirala že v tretje kolo.

Danes se je tekmovanje nadaljevalo in je bila ena izmed najzanimivejših iger današnjega dne partija med Branovičem iz Zagreba in Ilirijanom Tumo. Slednji je podlegel močnemu Zagrebčanu šele v treh setih z rezultatom 6:4, 4:6, 6:4. Razen te so se odigrale še naslednje partije: Zajc—Dacar 1:6, 3:6; Bleiweis—Grill 6:1, 6:2, in Fabian—Dolenc 6:4, 6:3.

Pri juniorji bodo igrali v semifinalu Smerdu in Rosenvasser pa Sotelšek in Branovič.

Pri gospodih A so bili naslednji rezultati:

Dacar—Grill 6:1, 6:2; Branovič—Vichra 6:1, 6:0. Zelo zanimiva je bila partija Albaneže-Sotelšek, ki jo je precej sigurnejši Mariborčan Albaneže odločil v svojo korist z rezultatom 6:2, 6:2, potem pa še Smerdu—Dolenc, ki se je končala s 6:2, 6:0. Senzacija je bila zmaga predsednika tenis sekcije nad Banjajem 7:5, 1:6 6:3.

Jutri so na sporedu zelo zanimive partije med dr. Bleiweisom in Albanežejem, Bankom in Branovićem ter interesantne double partije. Pridite pogledat!

Turnir se bo nadaljeval danes in jutri ves dan na teniških igriščih SK Ilirije pod Cekinovim gradom.

V nekaj vrstah

Razen ponovne nogometne tekme za svetovno prvenstvo iz prvega kola med Svico in Nemčijo, v kateri je, kakor smo včeraj zabeležili med brzojavnimi vestmi, precej visoko in proti pričakovanju zmagala Švica, je bila v četrtek v Toulousu odigrana še druga taka tekma, ki ni mogla biti končana preteklo nedeljo,

in sicer med Rumunijo in Kubo.

V tej tekmi so Rumuni izgubili z 1:2, čeprav so do odmora bili že z enim golom na boljšem. Tako sta torej Nemčija in Rumunija izpadli iz nadaljnjega tekmovanja in se bodo jutri v četrtinskih finalih za svetovno prvenstvo pomerili naslednji pari: **v Bordeauxu Brazilija-Češkoslovaška, v Parizu Italija - Francija, v Lilleu Švica - Madžarska in v Antibesu Kuba - Švedska.** Vprašanje favoritov je zdaj še manj jasno, kakor je bilo pred tekmami prvega kola, ker so se baš najboljša moštva »na papirju« pokazala v najslabši luči. Vsekakor bodo srečanja jutrišnje nedelje prinesla že precej razčiščenja.

V Zagrebu bodo imeli jutri

gosta iz Italije,

in sicer bo Gradjanski igral proti tretjeplasiranemu italijanskemu klubu iz državnega prvenstva **FC Milanu.** To je ona enajstorica, ki je pred tednom dni gostovala v Splitu in rešila enkrat neodločeni rezultat, drugič pa tesno zmagala nad Hajdukom. Kakor pravijo, bo Milan to pot privedel s seboj še nekatere težje kalibre, tako da bo imel Gradjanski dovolj težak posel.

V Beogradu bodo imeli za binkoštne praznike precej

bogat nogometni spored,

v katerem bosta nastopila oba domača kluba (BSK in Jugoslavija), razen njih pa Ujpest iz Budimpešte in enajstorica Galata Saraila iz Carigrada. Kluba sta se sporazumela za skupne prireditve jutri in v ponedeljek, tako da bodo Beograjčani po daljšem presledku spet enkrat imeli nekaj nogometne paše. Vsekakor pa domači enajstorici baš zdaj nista v najboljši formi in se jim bo morda treba sprijazniti tudi s kakšnim manj veselim izidom.

Na dirkališču Miramare v Zagrebu bo jutri

prva letošnja velika motociklistična dirka

v zaprtem prostoru v organizaciji I. hrvatskega Motokluba v Zagrebu. Po prijavah sodeč bo udeležba na tej dirki zelo velika. Med tekmovalci pričakujejo tudi precej številno ekipo ljubljanskih motosekcij Ilirije in Hermesa kakor tudi nekatere vozače mariborskih klubov. Med glavnimi favoriti te dirke omenjajo prireditelji že sedaj »letečega Kranjca« in znanega vozača ljubljanskega Hermesa Ludvika Stariča, ki bo seveda na startu med najmočnejšimi.

Iz »Sportiste«, službenega glasila JNS, posnemamo, da je upravni odbor na predlog sodniškega odbora izdal bivšemu saveznemu **sodniku dr. Odonu Planinšku** iz Kozjega v znak priznanja za dolgoletno delo na sodniškem polju doživljensko brezplačno vstopnico za vse prireditve JNS. Na isti seji je bil črtan iz seznama saveznih sodnikov po lastni ostavki ss. g. Ludvik **Nemec** iz Murske Sobote.

SK Ljubljana. V nedeljo igrajo juniorji prvenstveno tekmo z juniorji Bratstva. Postava in vsa navodila so razvidna na običajnem mestu.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Popoldne ob 15. bo na Stadionu miting, katerega se morajo po možnosti udeležiti vsi seniorji in juniorji kratkoprogaši, skakalci ter vsi ostali, ki se niso udeležili klubskega izbirnega mitinga za juniorski dvoboj s Concordijo, ki bo dne 19. t. m. v Zagrebu. Opremo za današnji miting naj prinese vsak sam s seboj. Tehnični referent.

Moto Hermes. Na dirko za nac. prvenstvo 12. t. m. v Zagrebu odhod dirkačev v soboto zjutraj, skupinski odhod članstva z motorji v nedeljo ob 6. zjutraj izpred nebotičnika. Udeleženci te skupine bodo imeli prost vstop na dirkališče. Povratek poljuben.

Nogometna sekcija SK Celja. Sestanek vsega članstva nogometne sekcije bo v torek 14. t. m. ob 20. na Glaziji. Udeležba je za vse oddelke obvezna. Vabljeni so tudi člani uprave!

MLADOSTNA LEPOTA

... tista, ki Vam jo donaša puder COTY, tako prijemljiv in droban, tako divno barvan, da se skozi njegov rahli pajčolan Vaš teint zdi še mlajši in naravnejši kakor kadarkoli prej.

PUDER COTY

PUDER MLADIH ŽEN IN DEKLET

10 slovečih in tri nove barve:

Pêche, Noisette, Gitane

Mala škatla Din 12.—
Srednja škatla Din 20.—
Velika škatla Din 36.—
plus trošarina

Zastopstvo:

Hinko Mayer 1 drug, Zagreb

COTY

Zakaj morajo trpeti dojenčki na kožnem vnetju in nadležnih izpuščajih?
Zakaj morajo trpeti matere, da jih pri dojenju deteta mučijo razpokane in razbolele prsi?
Zato, ker matere še ne vedo za hitro in zanesljivo pomoč, ki jo nudi obema edino

pravo rastlinsko mazilo

„OKAMA“

Dobi se v lekarnah in drogerijah, škatlica Din 8.—. Razpošilja proti predhodnemu nakazilu 10 dinarjev (tudi v znamkah):

Lekarna Mr. J. Oblak,
št. Vid nad Ljubljano.

Ceneno pripravljanje sadja za zimo

immerfrisch

(vedno svež)
Samo 10 minut kuhanja.
Tudi za diabetike brez ali z malo sladkorja.

D. Pechmajou & Cie, Zemun

Neuspeh v življenju?

Obrnite se na grafologa

KARMAHA

ki se odlikuje posebno z analizo človeškega značaja, dela na strogo znanstveni bazi grafologije in daje vsakemu za nastopajoče dogodke pismene nasvete, ki Vam bodo koristili vse vaše bodoče življenje. — Obiske sprejema v Ljubljani hotel »SOČA«, Sv. Petra cesta, vsak dan od 9.—12. dop. in od 14.—19. pop. Odgovarja tudi na došlo korespondenco. V Ljubljani ostane do dne 17. t. m.

5538

Izvrstno krojene obleke

najlepših vzorcev, nepremočljive veterne suknjiče, pumparce, perilo in vsa praktična oblačila prodaja najceneje

PRESKER,
Sv. Petra c. 14.

NSERIRAJ V „JUTRU“!

KLIŠEJE
ENO IN VEČBARVNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ŠT. 23

Med mestom in deželo
posreduje »Jutrove mali oglasnik«

SERIRAJ V „JUTRU“!

„KA-LE-FLUID“

Fiziološki ekstrakt iz živiljenjetvorne žleze močne in zdrave živali »KA-LE-FLUID« se priporoča v vseh primerih, kjer je delovanje žlez oslabljeno in pri stanju, ki je posledica tega: preutrujenost, živčna oslabelost, popolna nevrastenija. »KA-LE-FLUID« krepi živčni sistem in jačt organizem. Brezplačno detajlna literatura, zahtevajte: Beograd, Masarykova 9, Miloš Marković. »KA-LE-FLUID« se dobiva v lekarnah, Reg. S. br. 5300/32.

ZAHVALA

Za premnoge pismene in ustmene izraze sožalja, kakor tudi za položene vence na grob

Simona Kmetetza

se iskreno zahvaljuje

žalujoča KMETETZ-ova

LJUBLJANA, 11. junija 1938.

Tisoče zahval prejema »MORANA«

GRD NOS

Zakaj, da bi Vam grenil življenje? Aparat »Orthodor« popravi zanesljivo vse deformacije nosu. Cena din 90.—.
ŠTRLEČE IN KLAPAJOČE UŠESA formira aparat »Rectodor«. Cena din 90.—.
Rdečica nosu in obraza — Prhljaj, srbečica in izpadanje las — Zaščitna intimna sredstva — Suspenzorij za sport in bolečine — Stezniki in pasovi za korpulenco in bolečine.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO NAVODILA IN NAŠE VELIKE ILUSTROVANE KATALOGE.
Parf. in kozmetika »OMNIA«
oddelek I/6.
Zagreb, Gundulićeva ulica 3, polukat
TELEFON 97-67.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Zapustila nas je po večletnem trpljenju naša predobra mama, zlata nonica, tašča, teta, gospa

Viktorija Košir
roj. CRAMERO

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 12. t. m. ob 4. uri pop. izpred mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska c.) na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 10. junija 1938.

Globoko žalujoči:
ANA WISIAK, hčerka; ALEKSANDER WISIAK, zet; LIDIJA, UČKA, vnukinji — ter ostalo sorodstvo.

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

35

Zgodovinski roman

»Nimam toliko poguma. Če bi imela opravka samo z Bonapartom, bi bilo seveda še nekaj upanja. Toda njegova rodbina me preganja. In ta Fouché, ki govori z njim sleherni dan, med tem, ko ga jaz niti več videti ne morem! Ta je najin zli duh, ki me je hotel storiti svojo igračo. Zoper njegovo zvijačnost in zavratnost sem brez moči... Ne, le naj storita, kar hočeta. Naj me zapodita!... Ne bom se branila... Mojih moči je konec...«

Nato je poprosila prijateljici, naj jo pustita sámo, ter naročila služujočemu komorniku, da ne sprejme do obeda nikogar več.

V kotu ob kaminu se je skrčila v velik blazinjak, si podprla glavo z rokami in se v nastopajočem somraku vdala svojim mislim. Kdaj pa kdaj je ogenj vzplapolal ter osvetlil zlate okraske na pohištvu in stropu...

Kje so bili časi, ko je ognjevito prevzeti, ljubosumni Bonaparte vojeval v Italiji in ji pisaril žarka, strastna pisma, na katera mu je le kratko in suho odgovarjala, ako je vobče utegnila odgovoriti. Takrat je rekla o zmagovitem mladem vojskovodji, ki jo je rotil, naj pride za njim v Milan, da jo objame, ko je še gorela v njem vročica bojev za Lombardijo: »Smešen je, ta Bonaparte.« Takrat jo je oboževal, in ona, ravnodušna in brezbrižna do njega, ga ni ljubila. Zdaj je pa ni ljubil več, samo nekakšna navada ga je priklepala k nji, in tudi ta vez se je že trgala. V nji se je bilo med tem zbudilo čuvstvo zanj, kolikor je bila njena lahkomiselna natura sploh zmožna čutiti. Visela je na njem kot na možu, ki jo je bil povzdignil in storil slavno, možu, od katerega je bila odvisna prihodnost njenih dragih. Podlegla je bila vplivu te premočne, trdovratne nature. Zdaj, ko je šlo z njo navzdol, se je oklepala te velikolepe priče svoje mladosti in lepote. Osvojila je bila osvajalca. Evropa je bila njegova, in on je bil njen. In zdaj, ko je videla, da ga izgublja, je čislala vse na njem ter obžalovala izgubo njegove slave, njegovega zaupanja in njegovih objemov...

Seveda bi se bila mogla upreti, kakor ji je svetovala vojvodinja Abrantèška, če bi bilo v nji več ponosa. Togi cesarici v škrlatnem plašču se Napoleon ne bi bil upal do živega. Škandal, ki se je njegov meščanski razum grozil pred njim, bi ga bil tudi to pot še prisilil, da bi bil odložil svoje načrte. Vojvodinja je imela prav: siliti je v razporoko ni bilo moči. Nekdanje zablode so bile pozabljene. Zdaj je bila vzvišena nad vsak očitek, in on edini je bil nezvest. Ozir na korist države? O tem ni bilo nikjer nič rečenega, ne v Napoleonovem zakoniku ne v ustavu cesarske rodbine. Trdna volja bi ji mogla ohraniti krono.

A to lahkomiselno, zabave željno in ljubko bitje ni imelo volje. Krona proti želji tistega, ki jo je bil v stolnici Naše Gospe ovenčal z njo, proti koristi moža, ki ga je občudovala in ljubila, ne, to ni bilo mogoče; čutila je, da se za takšno pot ne more odločiti.

Sluga je vstopil, prižgal sveče in naložil novih polen v kamin, na katerem se je v nadnaravni svetlobi zarilo Napoloenovo oprsje, delo mojstra Canove.

Dolgo ga je vsa žalostna opazovala, nato pa rahlo zmajala z glavo, rekoč si: »Ne se boriti. Ganiti ga...«

Ob šestih sta se odprli obe krili vrat. Napoleon je vstopil.

Jožefina se je zdrznila iz svoje zamišljenosti. Šel je proti nji. Po štirih tednih sta bila prvič sama. Kaj ji bo povedal?

Videl je njene zardele veke, njeno razdejano obličje. Kako se je bila postarala v svojem gorju!

Srce se mu je skrčilo. Kri mu je planila v glavo, a takoj nato je spet prebledel, kakor pri vsakem nenadnem razburjenju. Odvrnil je oči od nje ter jel govoriti odsekane, brezzvezne besede.

Niti ga ni poslušala niti ni razumela, kaj govori. V tem polomu ji je ostal zvest samo en nagon. Gledala se je v majhnem zrcalu. Ko je videla svoj bledi, uveli obraz, so ji zalile oči nove solze. Bila je slabo pričesana. Vzela je z zrcalne mizice velik, bel, izvezen tenčični klobuk, si ga dela na glavo in zavezala trak pod obradkom, da bi skrila obraz. Napoleona je to zabolelo. Konec koncev ni bil on kriv tega gorja, ampak usoda, ki je vladala njunemu življenju. To bi bila vendar morala razumeti. Njegovo sočutje se je izpremenilo v grenko razdraženost. Tedaj so naznanili, da je obed podan.

»Pojdiva,« je rekel, »treba je, da prideva do kraja« — in ponudil Jožefini komolec.

Razen ob nedeljah, ko se je zbirala vsa rodbina, so podajali obede samo za cesarja in cesarico, zgoraj v sprejemnici na majhni mizi.

Med obedom, ki je trajal komaj četrt ure, ni nobeden izmed njiju izpregovoril besedice. Jožefina je odbila vsakršno jed. Napoleon je jedel hlastno. Dasi drugače ni pil, si je dal od pažeta, ki je nalival, zaporedoma natočiti več kozarcev chambertinca. Nazadnje je vrgel prtič na mizo ter vprašal prefekta palače: »Kakšno je vreme?«

Ne da bi počakal odgovora, je odšel v sosednjo sobo. Cesarica je počasi krenila za njim. Cesar je vzel svojo skodelico kave pažetu iz rok ter mu dal znamenje, naj odide.

Ko so bila vrata zaprta, je prisedel k Jožefini in čisto tiho dejal:

»Jožefina, če bi vedela, kako mi težiš srce. V dno duše me boli, ko te vidim tako žalostno. Samemu sebi moram delati silo. Sklep, ki sem ga storil, me muči bolj kakor tebe, verjemi mi. Saj si videla: vse sem poizkusil, da se ga ognem. Toda ovir je bilo preveč... Morava se vdati v to, kar je, in se povzdigniti sama nad sebe.«

Bilo je, kakor da bi napadal cesarico silen krč. Zvila je roke in zagnala dva ali tri kratke, presunljive krike. Nato ji je znova pretreslo živce, zadrknila je s stola in težko telebnila na tla. Cesar je prestrašen stekel k sprejemnici in zaklical na pomoč. Prefektu palače, gospodu de Beassetu, je Napoleon razburjen velel: »Stopite noter, Beausset, in zaprite vrata.«

Obiskovalci VELESEJMA
obiščite paviljon
»GRAJSKA KLET«
veselični prostor.
Postreženi boste s priznano izbornim dolenskim cvičkom in finim štajerskim sortiranim vinom.
Vedno in ob vsakem času raznovrstna topla in mrzla jedila.
V zabavo Vam igra šramel kvartet, ples i. t. d.
Za obilen obisk se priporoča in Vas vabi
restavracija
TONE HUČ

Mali oglasi

Službo dobi

Natakarje ali natakarice
sprejme rest. Hotel Štrukelj 14248-1

Frizerko
sprejme takoj Mate Šijakovič, Medvedova 38, Ljubljana VII. 14247-1

Kuharico
zmožno samostojno voditi Pension na Pokljuki, sprejme takoj. Hotel Lovec, Bled. 14179-1

Brivski pomočnik
izvrsten delavec, dobi takoj službo. Drexler, Ulica X. oktobra, Maribor. 14228-1

4—6 koscev
za košnjo travnikov, sprejmem. Zglasiti se v torek zvečer med 6.—7. uro ali v sredo zjutraj med 7.—8. uro pri Tone Huč, Vegova ul. 10. 14210-1

Natakarice za velesejem
za soboto in nedeljo, sprejmem. Predstaviti se v soboto dopoldne ob 10. uri pri glavnem vhodu na velesejem. 14207-1

Skladiščnika
verziranega v odpošiljanju blaga, išče industrijsko podjetje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Skladiščnika«. 14172-1

Pisarniško moč
z znanjem slovenske in srbohrvaške korespondence — išče industrijsko podjetje v Mariboru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Maribor št. 32«. 14171-1

Komercijelnega poslovodjo
išče večje podjetje. Reflektanti morajo biti višje trgovsko izobraženi, z znanjem državnih jezikov ter nemščine in angleščine oz. francoščine. Zahteva se točen curriculum vitae z najboljšimi referencami. Ker je mesto strogo zaupno, pridejo v poštev le najboljše moči. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop s 1. avgustom«. 13704-1

Slovenko
17—20 let, potrebuje takoj manjša družina za hišna dela in za pomoč v kavarni. Lepo postopanje. Fotografija zaželjena. — Mijo Krajcar, Čela, Hercegnovi, Boka Kotorska. 14243-1

Krojaškega pomočnika
za veliko delo, sprejmem takoj. Pintarič, Wolfova štev. 12. 14204-1

Dva mizarska pomočnika
samostojna za boljše vezano pohištvo, sprejme za stalno Kurnik Matija, Jesenice, Skladiščna. 14169-1

Urarskega pomočnika
mlajšo prima moč, sprejme takoj za stalno Janko Štrubelj, Krško. 14175-1

Natakarico
spretno, čedne in prikupljive zunanjosti, sprejme gostilna Mencinger, Šmartinska c. 10, Ljubljana. 14191-1

Pleskarske in soboslikar. pomočnike
dobro kvalificirane, sprejmem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dober delavec« 14193-1

Službe išče

Natakarica
simpatična, mlada ter poštena, išče nameščenja v boljši gostilni ali restavraciji. Gre tudi v buffet, slaščičarno ali pekarno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14226-2

Brivski pomočnik
dober delavec za železno ondulacijo, dobi službo. Nastop po dogovoru. Ervin Vereš, Smederevska Palanka Aleksandrova c. 55. 14192-2

Zaslužek

Stavbeniki in trgovci pozor!
Vsakovrstne lahke in težke vožnje Vam poceni prevaža Tone Huč, Vegova 10. 14211-3

Prodam

»National«
blagajno, električni, ročni pogon s 4 seštevci, pet polnih vrst, novega izvoda, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14240-6

Staro sliko
Madono, krasno prodam za dn 3.200. Ogleda se v trgovini Götzl, Tyrševa 17. 14188-6

Več koles
šivalnih strojev in otroških vozičkov poceni naprodaj pri »Prometu (nasproti križanske cerkve). 14194-6

Krasno starinsko pohištvo
in perzijske preproge (tepihe) zelo ugodno naprodaj. Ogled v razstavni dvorani tvrdka Mathian od 8. do 12. in od 3. do 7. ure. Tyrševa cesta 12 dvorišče). Proda se tudi razne starinske vaze, slike, ure, svetilke itd. Ogled pri tvrdki Eberle, juvelir, Mestni trg 17, Ljubljana. 13516-6

Avto, moto

Avto limuzino
4-sedežno, v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. — Jože Bitenc, Florjanska 4, I. nadstropje. 14203-10

Motorno kolo
NSU 97 ccm, malo rabljeno, prodam. Na ogled pri M. Nardin, Poljanska cesta 31. 14236-10

Motosachoche 550 ccm
s prikolico Steib (Schwingachse) v najboljšem stanju, naprodaj skupno ali posebej. Poizve se v vseh poslovalnicah Jutra. 14246-10

DKW
naprodaj, v najboljšem stanju. Ogleda se ga lahko v soboto dne 11. VI. med 10. in 12. uro. Miklošičeva 32. 13124-10

Fiat 508
(Lieferungswagen) vožen 15.000 km, v zelo dobrem stanju, ugodno na prodaj. Na ogled v nedeljo 12. VI. dopoldne na dvorišču hotela Mariborski dvor v Mariboru. 14180-10

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 1 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj ši znesek 17 Din.

Najnovejši motorji
Triumph 200 ccm, dvokolesa svetovnih znamk najnovejši modeli otroških vozičkov, pogrezljivi kabinet šivalni stroji pri Tribuna F. B. L. Karlovška c. 4, na vele sejmu v paviljonu J pri glavnem vhodu 13845-11

Glavno skladišče za Jugoslavijo: Hinko Mayer in drug, parf. odd. Zagreb.

Pohištvo

Več šperanih spalnic
v orehovi imitaciji proda po izredni ceni mizarstvo Ličen Ljubljana, Celovška 209. 14234-12

Kombinirano omaro
za jedilnico ali gosposko sobo, iz orehove korenine, solidno delo, prodam izredno poceni radi preselitve skladišča. Krže Franc, mizarstvo Vrhnika. Ogled na skladišču Tyrševa 23, — Ljubljana. 14173-12

Stroji

Turbina
Francis, stoječa, skoraj nova za 600 l sek. vode in 2—3 m padca naprodaj. Sedaj ogled v obratu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14196-29

Žago
kompletno venecijanko, z eno ali več klinami, v zelo dobrem stanju, ugodno prodam radi opustitve. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14198-29

Obrt

Zobni atelje
kompleten, ugodno prodam oz. oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Bled«. 14057-30

Les

100 kub. m desk
18, 24 mm kupim od 10 cm naprej. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Najcenejše« 14241-15

Hlodov
smrekovih in jelovih, kupimo vsako količino, franco vagon. — Parna žaga Rog, d. z o. z. Podstenica, pošta Toplice pri Novem mestu. 254-15

Lokali

Damski in frizerski salon
prodam na najprometnejši točki vsled preselitve. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14176-19

Posest

Trgovska hiša
velika, dvonadstropna, v sredini mesta Celja, ugodno na prodaj. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro »700«. 14242-20

Mali dvorec
kompletno opremljenih 7 sob, kopalnica W. C. krasen položaj, 300 m nad Savo, 7 km od Zidanega mosta, event. z 20 orali eko nomije ali brez, dam v zakup ali prodam. T. Špun-Strižić u Zagrebu, Kraljice Marije 25, telefon 74-08 ali Radeče pri Zid. mostu. 14126-20

Velika vila
idilična periferija Ljubljane naprodaj. Donos letno 7% netto. Komfortno stanovanje kupcu takoj na razpolago. Sončna zdrava lega. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Res lepo« 13646-20

Stavbene parcele
na Viču, krasna lega, mir in solnce, 10 min. od tramvaja, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14197-20

Travnik v Ljubljani
krasno urejen, da finega konjskega sena in otave, — letno preko 30.000 kg do 35.000 kg ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14195-20

Kapital

Hranilne knjižice
3% OBVEZNICE VREDNOSTNE PAPIRJE VOJNO ŠKODO
vnovčuje
po najvišji ceni in takojšnjemu izplačilu
Koncesionirana trg. agentura za bančne posle
AL. PLANINŠEK,
Ljubljana, Beethovnova 14. Telefon 35-10. 220-16

Stanovanje oddam

Dvosob. stanovanje
v centru mesta, drugo nad. oddam 1. julija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14206-21

Sobo oddam

Mansardno sobo
oddam 15. junija. Mihelčič, Borštnikov trg 1. 14237-23

Gospodično
sostanovalko, sprejmem. — Ulica Stare pravde 5, II. nadstropje. 14185-23

Sostanovalko
boljšo gospodično, sprejmem 15. junija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14186-23

Razno

Reven medicinec
prosi podpore za takse. — Ponudbe pod »Reven« na ogl. odd. Jutra. 14149-37

Lenthéric

BARVILO ZA USTNE

Uspeh sveta

Originalen samo z monogramom, vtisnjenim imenom na dnu in označko številke barve

LENTHÉRIC 1 PARIS-FRANCE

VARUJTE SE POTVORB, KI JIH MORATE ZAVRNITI!

Lenthéric
PARIS NEW YORK

DAMSKE POLETNE OBLEKE

pralne za dom . . . od din 48.— naprej
svilene in volnene . . od din 120.— naprej
sportna krila in bluze od din 38.— naprej
pisarniške klot halje od din 65.— naprej
jutranje halje . . . od din 70.— naprej
damske pidžame . . od din 60.— naprej
otroške obleke i. t. d. nudi v veliki izbiri

F. I. GORIČAR, sv. Petra cesta 29
Kostume, plašče in obleke izdelujemo tudi po meri v najkrajšem času

†

OSOBJE TVRDKE K. HAFNER vljudno sporoča vsem znancem in prijateljem, da jih je njihov predobri šef, gospod

RUDOLF HAFNER

za vedno zapustil.

Blagemu pokojniku ohranimo trajno hvaležen spomin.

LJUBLJANA, 11. junija 1938.

OSOBJE TVRDKE HAFNER.

Kdor oglašuje ta napreduje!

JANKO TIČEK IN NJEGOV OČE

112

Zdaj so jeli gledalci vendarle dvomiti, ali gre za šalo ali za res. Toda oče se je maščeval. Z veliko močjo je planil naprej, tako da je zadel konec basa nasprotnika v želodec in je siromak od bolečine glasno zatulil.

POZOR, GOSTILNIČARJI IN RESTAVRATERJI!

Obiščite paviljon „H“ na velesejmu!

Tvrdka B. MARINKOV iz Fruške gore, Sremski Karlovci, je razstavila svoj lastni proizvod:

Bermet vino črnino iz Fruške gore

je garantirano izgotovljeno iz najboljših starih črnih vin.

Vino je odlikovano s prvimi nagradami in zlatimi medaljami na mednarodnih razstavah. Je najboljše zdravilno vino naše zemeljske krogle. Bermet vino nudi tvrdka v sodčkih od 50 litrov naprej. Cene bagatelne, sodi na posodo. — Zahtevajte ponudbe od:

B. MARINKOV, Sremski Karlovci, Fruška gora.

ELEKTRIČNE HLADILNE OMARE:

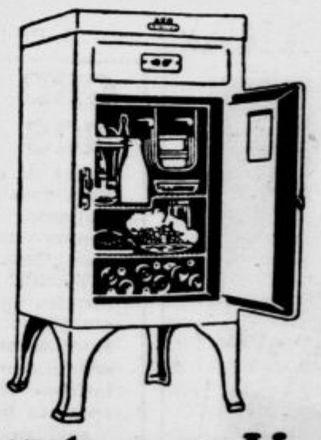

AEG — SANTO

TEHNIČNO DOVRŠENI SISTEM,
ZELO UGODNE CENE,
MINIMALNA UPORABA TOKA,
PRIKUPLJIVA OBLIKA,

nudi iz zaloge:

„Elektroindustrija“
D. D.
Ljubljana, Gosposvetska c. 13 — Tel. 23-14

Razstava na Lj. velesejmu: Paviljon G — št. 202-208

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.